

BOSNA I HERCEGOVINA
Institucija ombudsmena/ombudsmana
za ljudska prava
Bosne i Hercegovine

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Институција омбудсмена/омбудсмана
за људска права
Босне и Херцеговине

Specijalni izvještaj

**Analiza realizacije preporuka Ombudsmena za
ljudska prava Bosne i Hercegovine**

Banja Luka, april 2024. godine

SPECIJALNI IZVJEŠTAJ

ANALIZA REALIZACIJE PREPORUKA OMBUDSMENA ZA LJUDSKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE

Banja Luka, april 2024. godine

Autori Izvještaja Ombudsmeni BiH:

- dr. Jasminka Džumhur
- Nives Jukić, dipl. iur.
- dr. Nevenko Vranješ

Radna grupa:

- dr. Jasminka Džumhur, koordinatorica Radne grupe
- dr. Predrag Raosavljević, pomoćnik Ombudsmena BiH, šef Odjela za eliminaciju svih oblika diskriminacije
- Alma Mehonić Kišić, stručna savjetnica u Odjelu za praćenje ostvarivanja prava u pravosuđu i upravi
- Vanja Burić, stručna savjetnica u Odjelu za eliminaciju svih oblika diskriminacije

Tehnička podrška:

- Dragan Perić, šef Odjela za informacijske tehnologije

Sadržaj

1. UVOD	5
2. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA	9
3. RELEVANTNO ZAKONODAVSTVO	10
4. ANALIZA ODGOVORA	18
4.2. Preporuke iz 2022. godine.....	18
4.3. Preporuke iz 2023. godine.....	24
5. NALAZ I MIŠLJENJE OMBUDSMENA ZA LJUDSKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE	28
ANEKS – TABELE PREPORUKA 2022/2023. GODINA.....	32

1. UVOD

Zakonom o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine¹, u članu 1. predviđeno je da je Ombudsmen za ljudska prava Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Ombudsmen BiH) nezavisna institucija uspostavljena s ciljem promovisanja dobre uprave i vladavine prava, zaštite i promocije prava i sloboda fizičkih i pravnih lica, a koja u vezi s tim nadgleda aktivnosti institucija Bosne i Hercegovine, njenih entiteta i Brčko distrikta BiH.

Institucija ima i posebne nadležnosti utvrđene Zakonom o zabrani diskriminacije², Zakonom o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija Bosne i Hercegovine³, Zakonom o slobodi pristupa informacijama Federacije BiH⁴, Zakonom o slobodi pristupa informacijama Republike Srpske⁵, Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine⁶, Zakonom o vladinim, ministarskim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine⁷ i Zakonom o vladinim, ministarskim i drugim imenovanjima Republike Srpske⁸.

Ombudsmeni BiH u okviru svojih ovlaštenja i nadležnosti razmatraju predmete koji se odnose na slabo funkcionisanje ili povrede ljudskih prava i sloboda počinjene od bilo kojeg organa vlade.

Zakon o zabrani diskriminacije Bosne i Hercegovine povjerava Instituciji ombudsmena za ljudska prava BiH status “centralne institucije nadležne za zaštitu od diskriminacije” sa zadatkom razmatranja predmeta navodne diskriminacije koju je počinilo bilo koje pravno ili fizičko lice u bilo kojoj oblasti života. Zakon predviđa široku lepezu nadležnosti Ombudsmena Bosne i Hercegovine koje sežu od promotivnih aktivnosti, preko istraživanja u oblasti diskriminacije, do postupanja po žalbama pojedinaca koji tvrde da su žrtve diskriminacije i preuzimanja aktivne uloge u prekršajnim postupcima za zaštitu od diskriminacije.

Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine, Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Republike Srpske, Ombudsmenima Bosne i Hercegovine je dato ovlaštenje nezavisnog praćenja primjene principa vladavine prava u ovoj oblasti.

Ombudsmeni za ljudska prava Bosne i Hercegovine, djelujući u skladu s ovlastima propisanim Zakonom o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine i važećim zakonima o slobodi

¹ Zakon o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, „Službeni glasnik BiH“, br: 19/02, 35/04, 32/06, 38/06, 50/08 i 61/23;

² Zakon o zabrani diskriminacije, „Službeni glasnik BiH“, br: 59/09 i 66/16;

³ Zakon o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija Bosne i Hercegovine, “Službeni glasnik BiH”, broj 61/23;

⁴ Zakon o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine, „Službene novine FBiH“, br: 32/01 i 48/11;

⁵ Zakon o slobodi pristupa informacijama Republike Srpske, „Službeni glasnik RS“, broj:20/2001;

⁶ Zakon o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine, „Službeni glasnik BiH“, broj 37/03;

⁷ Zakon o vladinim, ministarskim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine, „Službene novine FBiH“, br: 12/03 i 34/04;

⁸ Zakon o vladinim, ministarskim i drugim imenovanjima Republike Srpske, „Službeni glasnik RS“, broj 41/03;

pristupa informacijama, postupaju po žalbama koje se odnose na povredu prava na slobodu pristupa informacijama i provode istrage po službenoj dužnosti.

U situacijama kada ocijene da je u određenom predmetu došlo do povrede ljudskih prava i sloboda Ombudsmen BiH upućuje preporuke nadležnim organima, kako bi se iste ispravile.

Organi koji zaprime preporuku Ombudsmena BiH dužni su pismeno odgovoriti i izvijestiti Ombudsmene BiH o efektu preporuka u roku koji su Ombudsmeni BiH odredili. Članom 32. stav (2) propisano je

“Ako, jednom kada su preporuke date, predmetno tijelo vlade ne poduzme odgovarajuće mjere u roku koji je ombudsman odredio, ili ako ne obavijesti ombudsmana o razlozima njihovog nepoduzimanja, ombudsman može ukazati ministru odgovornom za to tijelo ili najvišim organima vlade, na tok predmeta i na date preporuke. Ako ombudsman nakon toga ne dođe do rješenja u predmetu u kojem je po njegovom mišljenju bilo moguće naći pozitivno rješenje, taj problem bit će uvršten u godišnji ili specijalni izvještaj, spominjući imena tijela vlasti ili službenika koji su zauzeli takav stav.“

U slučajevima kada se preporuka upućuje organu vlasti, pravnom ili fizičkom licu za otklanjanje diskriminacije, propuštanje postupanja po istoj otvara mogućnost pokretanja prekršajnog postupka, odnosno prekršajne odgovornosti⁹. Isto tako, u skladu s odredbom člana 15. stav. (9) u slučaju kada sud razmatra predmet o kojem je Institucija ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institucija ombudsmena) već donijela preporuku, koju stranka u postupku koristi kao dokaz, sud je dužan u skladu s pravilima postupka razmotriti preporuke Ombudsmena BiH. Iako preporuke Ombudsmena BiH nemaju snagu izvršne isprave, niti postoji zakonom predviđena sankcija za neprovođenje preporuke, Zakonom o zabrani diskriminacije u Bosni i Hercegovini ojačana je pravna snaga preporuka.

Osim postupanja po konkretnim žalbama, Ombudsmen BiH ima mogućnost proaktivnog rada na strateškim pitanjima, odnosno provođenje strateških istraga na vlastitu inicijativu koje imaju za cilj široj javnosti skrenuti pažnju na probleme kojima je izložen veliki broj građana, a to se čini tzv. specijalnim izvještajima (član 34. i 35. Zakona o ombudsmenu za ljudska prava BiH). Cilj specijalnih izvještaja jeste da se na sveobuhvatan način prikaže stanje u određenoj oblasti, s aspekta relevantnog zakonodavstva, problema i nedostataka u primjeni istog u praksi, te upućivanja preporuka s ciljem uklanjanja uočenih nepravilnosti. Također, cilj specijalnog izvještaja može biti i da posluži kao informativni instrument donositeljima zakona prilikom kreiranja mjera za unapređenje određene oblasti prava, ali i praktičarima prilikom primjene zakona, a sve s ciljem osiguranja efikasnije zaštite prava građana.

Ombudsmeni BiH obavezni su svake godine dostaviti izvještaj o rezultatima svojih aktivnosti u prethodnoj godini Predsjedništvu Bosne i Hercegovine, Zastupničkom domu i Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine i Narodnoj skupštini Republike Srpske, koji sadrži statističke pokazatelje o žalbama, rezultatima njihovog razmatranja, te preporukama upućenim nadležnim organima, čijom realizacijom bi se

⁹ Član 19. stav (4) Zakona o zabrani diskriminacije;

utvrđena kršenja ljudskih prava i sloboda trebala otkloniti, ali i prevenirati njihovo daljnje kršenje (član 34. i 35. Zakona o ombudsmenu za ljudska prava BiH).

O važnosti unapređenja stepena implementacije preporuka govori i činjenica da su u prethodnom periodu i brojna međunarodna tijela za zaštitu ljudskih prava u svojim dokumentima tretirala pitanje njihove implementacije.¹⁰

S obzirom na prednje navedeno, Ombudsmeni BiH su na svojoj 5. redovnoj sjednici, održanoj dana 22.06.2023. godine u Sarajevu, donijeli zaključak kojim su imenovali radnu grupu za izradu Analize realizacije preporuka.

Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, aktom broj 01-02-1413/23 od 07.07.2023. godine obavijestio je Ombudsmene BiH da je na svojoj 3. redovnoj sjednici, održanoj 06.07.2023. godine, usvojio inicijativu kojom je:

„zadužio Ured ombudsmana za ljudska prava BiH; da u roku od devedeset dana sačini i dostavi Parlamentu sveobuhvatnu informaciju o implementaciji preporuka upućenih pojedincima i federalnim i kantonalnim organima uz imenovanje jasno navedene adrese svim onih koji su preporuke ignorisali, nisu ispoštovali ili ispoštovali. Dostavljena informacija će biti temelj za razmatranje na tematskoj sjednici Predstavničkog doma koja će se održati neposredno nakon dostavljanja tražene informacije od Ureda ombudsmana, uz poziv na podršku organizaciji sjednice međunarodnim organizacijama, Vijeću Europe, UNDP, OSCE¹¹“.

Rok određen zaključkom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine nije bilo moguće ispoštovati iz objektivnih razloga. Proces prikupljanja podataka i izrade ovog dokumenta usljed obimnosti materijala koji je bilo neophodno analizirati, odvijao se od jula 2023. godine, pa do kraja januara 2024. godine, o čemu će biti više riječi u sljedećem poglavlju.

U konačnici, Ombudsmeni BiH napominju da je cilj Analize realizacije preporuka informisati javnost i zakonodavne organe u Bosni i Hercegovini o stepenu implementacije preporuka Ombudsmena BiH od strane bilo kojeg organa vlasti, oblastima kršenja ljudskih prava i sloboda u kojima je nivo implementacije najniži, kao i i ključnim razlozima neprovođenja preporuka.

¹⁰ Tako se u Izvještaju Evropske komisije za Bosnu i Hercegovinu za 2023. godinu ukazuje da je u 2022. godini, izdato 359 preporuka, od kojih je samo 129 u potpunosti provedeno. Također, Izvještaj ističe da je potrebno prioritetizirati i osigurati mehanizam praćenja izvršenja preporuka jer se organi vlasti često ne izjašnjavaju i ne odgovaraju u vezi s realizacijom preporuka. Posebno je ukazano da Institucija ombudsmana u proteklih osam godina nije pokrenula nijedan prekršajni postupak zbog nepoštivanja njenih preporuka, iako za to ima ovlasti, niti je pokrenula ili intervenisala u upravnom ili sudskom postupku.

Univerzalni periodični pregled o stanju ljudskih prava u Bosni i Hercegovini ukazao je da je potrebno ojačati Instituciju ombudsmana u skladu s Pariškim principima, te osigurati neophodne finansijske i ljudske resurse potrebne za efikasno funkcionisanje. TAIEX Peer Review Mission (PRM) o nezavisnim nadzornim tijelima održana je od 29. novembra do 2. decembra 2022. godine. Tom prilikom Misija je utvrdila da je: “*Stopa realizacije izdatih preporuka niža od 70%.*”, i u izvještaju uputila niz preporuka Instituciji ombudsmana koje sadrže za prijedloge u svrhu unapređenja stope realizacije izdatih preporuka.

¹¹ Parlament Federacije BiH, kao ni jedan drugi organ vlasti u BiH, prema Zakonu o ombudsmenu za ljudska prava BiH nema naredbodavna ovlaštenja prema Ombudsmenu. Ombudsmeni su prepoznali značaj problematike i pristupili izradi ovog izvještaja.

Također, cilj je i potaknuti odgovorne subjekte na obaveze otklanjanja posljedica povrede ljudskih prava, jačanje svijesti i promovisanje ljudska prava.

Cilj Analize je utvrditi i nedostatke, uočene od strane organa kojima su preporuke upućene, u samom procesu sačinjavanja i definisanja preporuka od strane Ombudsmena BiH, kako bi se u narednom periodu ovaj proces unaprijedio, a organima vlasti olakšala implementacija istih, na zadovoljstvo svih aktera ovog procesa.

2. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

Aktivnosti na sačinjavanju ovog dokumenta realizovale su se u periodu od jula 2023. godine pa do kraja januara 2024. godine. U tu svrhu Institucija ombudsmena otvorila je dva predmeta Ž-BL-08-500/23 i Ž-SA-08-788/23.

Referentni period za koji se provodilo istraživanje jeste 01.01.2022. godine pa do 30.06.2023. godine, kao reprezentativan uzorak na osnovu kojeg se mogu izvući zakovitosti u postupanju javnih organa po preporukama Ombudsmena BiH.

Istraživački rad podijeljen je u nekoliko faza:

Početna faza istraživanja imala je za cilj prikupljanje i sumiranje informacija o stepenu implementacije preporuka u referentnom periodu, kao i identifikaciju podataka o organima koji su propustili dostaviti odgovore na preporuku Ombudsmena BiH, odnosno koji su po prijemu preporuke dostavili informaciju da istu neće implementirati.

Tom prilikom utvrđeno je sljedeće:

Tokom 2022. godine Institucija ombudsmena zaprimila je 2850 žalbi, u 428 predmeta izdala 359 preporuka (15% predmeta je riješeno preporukom). Od ukupnog broja preporuka u 129 slučajeva (35,9%) preporuka je realizovana u za to predviđenom roku, u 75 slučajeva (20,8%) ostvarena je saradnja, 16 preporuka (4,4%) je djelimično realizovano, u 100 slučajeva (27,8%) nije zaprimljen nikakav odgovor po upućenoj preporuci, a 108 preporuka (30%) nije realizovano.

Tokom 2023. godine, a zaključno sa danom 30.06.2023. godine zaprimljeno je ukupno 1364 predmeta (period obuhvaćen istraživanjem), a Institucija ombudsmena uputila je ukupno 154 preporuke (11,2%), od čega je u potpunosti i u ostavljenom roku realizovano 46 preporuka (29,8%), a 108 preporuka su registrovane s različitim stepenima realizacije, kako slijedi: u 38 slučajeva je ostvarena saradnja (24,6%), u 8 slučajeva preporuka je djelimično realizovana (5,1%), u 35 slučajeva nije zaprimljen nikakav odgovor po upućenoj preporuci (22,7%), a 27 preporuka nije realizovano (17,5%).

Dakle istraživanjem je bilo obuhvaćeno ukupno 338 preporuka.

Druga faza izrade Analize imala je istraživački karakter i podrazumijevala je slanje akta – upita nadležnim organima¹². Predmetnim aktom Ombudsmeni BiH su upoznali nadležne organe o namjeri sačinjavanja Analize realizacije preporuka, zatraženo je dostavljanje informacije tj. izjašnjenja na preporuku, odnosno informacije koje aktivnosti i mjere namjeravaju poduzeti da bi se predmetna preporuka ispoštovala. Zatraženo je od organa da, ukoliko preporuka neće biti ispoštovana, Ombudsmenima BiH pojasni razloge zbog kojih nije moguće postupiti po istoj.

Treća faza istraživanja podrazumijevala je sumiranje pristiglih odgovora i aktivnosti na sačinjavanju dokumenta.

¹² Akt broj Ž-SA-08-788/23, odnosno Ž-BL-08-500/23, od 30.08.2023. godine;

3. RELEVANTNO ZAKONODAVSTVO

Ustav Bosne i Hercegovine¹³

Član 2. stav (1)

Bosna i Hercegovina i oba entiteta će osigurati najviši nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Zakon o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine¹⁴

Član 1.

(1) Ovim zakonom uređuju se ovlaštenja i nadležnosti Institucije ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine i ombudsmena, sastav i imenovanje i ostavke, imunitet i nespojivost, postupak istrage, obaveza saradnje s ombudsmenom, povjerljiva i tajna dokumenta, obaveza diskrecije, odgovornost organa vlasti i zvaničnika, preporuke, obavještanje i komunikacija, izvještaji, pravila i procedure, osoblje i oprema, finansiranje Institucije.

(2) Ombudsmen za ljudska prava Bosne i Hercegovine je nezavisna institucija uspostavljena s ciljem promovisanja dobre uprave i vladavine prava, zaštite i promocije prava i sloboda fizičkih i pravnih lica, kako je garantovano posebno Ustavom Bosne i Hercegovine i međunarodnim sporazumima koji se nalaze u dodatku tog ustava, a koja će u vezi s tim nadgledati aktivnosti institucija Bosne i Hercegovine, njenih entiteta i Brčko distrikta BiH, u skladu s odredbama ovog zakona.

Član 2.

(1) Institucija će razmatrati predmete koji se odnose na slabo funkcionisanje ili povrede ljudskih prava i sloboda počinjene od bilo kojeg organa vlade.

(2) Institucija će djelovati po prijemu žalbe ili ex officio.

(3) Institucija može poduzimati opšte istrage.

(4) Institucija može preporučiti odgovarajuće pojedinačne i/ili opšte mjere.

Član 25.

(1) Organi vlasti u Bosni i Hercegovini obavezni su Instituciji pružiti odgovarajuću pomoć u istrazi i vršenju kontrole.

(2) U vrijeme istrage ombudsmen ima pristup bilo kojem organu vlasti u Bosni i Hercegovini u cilju provjere traženih informacija, obavljanja ličnih razgovora i razmatranja potrebnih spisa i dokumenata.

(3) Ombudsmenu ne smije biti odbijen pristup spisima ili administrativnim dokumentima koji se tiču aktivnosti ili djelatnosti koja je pod istragom (...)

¹³ Aneks IV Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini;

¹⁴ Zakon o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, „Službeni glasnik BiH“, br. 19/2002, 35/2004, 32/2006, 38/2006 - ispr., 50/2008 - dr. zakon i 61/2023;

Član 31.

(1) Ukoliko neprijateljsko ponašanje ili stav koji ometa istragu ombudsmena potiču od organa vlade ili njenih službenika, to može biti predmetom specijalnog izvještaja i biće pomenuto u odgovorajućem dijelu godišnjeg izvještaja.

(2) Kada neki službenik iz organa vlade ugrozi istragu tako što odbije dostaviti dokumente koje je zatražio ombudsmen, ili zanemari da dostavi takve dokumente ili uskrati ombudsmenu pristup administrativnim spisima ili dokumentima neophodnim za istragu, ombudsmen će poslati relevantni spis licu nadređenom tom službeniku ili nadležnim organima tužilaštva za odgovarajući disciplinski ili krivični postupak koji će se sprovesti u skladu sa zakonom.

(3) Kada nadležni organi vlasti propuste preduzeti radnju, ombudsmen može, umjesto tog organa, pokrenuti disciplinski postupak protiv odgovornog službenika ili, tamo gdje je to potrebno, pokrenuti krivični postupak pred sudom.

Član 32.

(1) Ombudsmen može dati preporuke vladinim organima u cilju usvajanja novih mjera. Organi vlade koji dobiju takve preporuke dužni su da pismeno odgovore i obavijeste ombudsmena o učinku preporuka u roku koji je ombudsmen odredio.

(2) Ukoliko, jednom kada su preporuke date, predmetni organ vlade ne poduzme odgovarajuće mjere u roku koji je ombudsmen odredio, ili ako ne obavijesti ombudsmena o razlozima njihovog nepreduzimanja, ombudsmen može ukazati ministru odgovornom za taj organ ili najvišim organima vlade na tok predmeta i na date preporuke. Ako ombudsmen nakon toga ne dođe do rješenja u predmetu u kojem je po njegovom mišljenju bilo moguće naći pozitivno rješenje, taj problem biće uvršten u godišnji ili specijalni izvještaj, pominjući imena organa vlasti ili službenika koji su zauzeli takav stav.

(3) Ni ombudsmen ni Institucija nemaju nadležnost da izmijene ili ukinu mjere ili naloge vlade, ali mogu dati prijedlog za izmjenu kriterijuma korištenih pri njihovom usvajanju.

(4) Kada, nakon razmatranja predmeta, ombudsmen ustanovi da način na koji je zakon primijenjen vodi nepravičnim rezultatima, on može uputiti nadležnom organu vlade preporuke koji bi dovele do pravičnog rješenja situacije predmetnog pojedinca. Ombudsmen može nadležnom organu dati prijedlog mjera čija bi primjena vjerovatno poboljšala situaciju na koju se žali, uključujući isplatu odštete, i u godišnjem ili specijalnom izvještaju Institucije dati prijedlog za izmjene i dopune zakona i drugih propisa kada on smatra da je to potrebno.

Zakon o zabrani diskriminacije u Bosni i Hercegovini¹⁵

Član 15.

(9) U slučaju kada sud razmatra predmet o kojem je Institucija ombudsmena već donijela preporuku, koju stranka u postupku koristi kao dokaz, sud je dužan, u skladu s pravilima postupka, razmotriti preporuke ombudsmena.

¹⁵ "Službeni glasnik BiH", br 59/09 i 66/16;

Član 19.

(Povreda člana 2. stav (2) ovog zakona)

(1) Pravno lice koje dovede neko lice ili grupu lica u nepovoljan položaj na osnovama nabrojanim u članu 2. (Diskriminacija), stav (1), na način opisan u čl. 3. (Oblici diskriminacije) i 4. (Ostali oblici diskriminacije) ovog zakona, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 5.000 KM.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana također će se kazniti i odgovorno lice u državnoj, entitetskoj i kantonalnoj instituciji, instituciji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, općinskoj instituciji, u pravnom licu s javnim ovlaštenjima i u drugom pravnom licu, i to novčanom kaznom u iznosu od 700 KM do 1.500 KM.

(3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana također će se kazniti i fizičko lice, i to novčanom kaznom u iznosu od 550 KM do 1.500 KM.

(4) Ako se prekršaj iz stava (1) ovog člana učini propuštanjem da se postupi po preporuci Ombudsmena Bosne i Hercegovine, pravno lice će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 2.500 KM do 6.500 KM, a odgovorno lice u pravnom licu ili fizičko lice kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 3.000 KM.

(5) Ako se prekršaj iz stava (1) ovog člana učini propuštanjem da se postupi po nalogu suda, pravno lice će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 3.500 KM do 10.000 KM a odgovorno lice u pravnom licu ili fizičko lice kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2.000 KM do 5.000 KM.

Član 20.

(Povreda člana 7. st. (6) i (7) ovog zakona)

(1) Pravno lice kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 5.000 KM ako:

a) ne dostavi podatke ili dokumente na zahtjev Ombudsmena Bosne i Hercegovine, odnosno ako ih ne dostavi u propisanom roku i ne dozvoli uvid u njih, u suprotnosti s članom 7. (Centralna institucija za zaštitu od diskriminacije), stav (6) ovog zakona;

b) ne saraduje s Ombudsmenom Bosne i Hercegovine i ne daje pismeno odgovore ili obavještenja, odnosno ne izvijesti o učinku preporuka datih s ciljem otklanjanja diskriminacije, u suprotnosti s članom 7. stav (7) ovog zakona.

(2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana također će se kazniti i odgovorno lice u državnoj, entitetskoj i kantonalnoj instituciji, instituciji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, općinskoj instituciji, u pravnom licu s javnim ovlaštenjima i u drugom pravnom licu, i to novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.500 KM.

(3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana također će se kazniti i fizičko lice, i to novčanom kaznom u iznosu od 450 KM do 1.000 KM.

Zakon o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine¹⁶

Član 21.

(Ombudsmen)

Ombudsmen obavlja svoje funkcije u smislu ovog zakona u okviru svog mandata i odgovornosti utvrđenih Ustavom Bosne i Hercegovine i Zakonom o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine ("Službene novine BiH", broj 32/00, 19/02, 35/04, 32/06, 38/06).

Član 22.

(Aktivnosti ombudsmena)

U obavljanju svojih funkcija u smislu ovoga zakona ombudsmen može, između ostalog, razmatrati:

- (1) sačinjavanje i dostavljanje informacija kao što su vodiči i opće preporuke koje se odnose na provođenje i primjenu ovog zakona;
- (2) uključivanje u godišnji izvještaj posebnog dijela koji se odnosi na njegove aktivnosti u smislu ovog zakona i
- (3) predlaganje uputa o primjeni ovog zakona svim nadležnim organima u Federaciji, u saradnji s Institucijom ombudsmena za Bosnu i Hercegovinu i Ombudsmenom Republike Srpske.

Zakon o slobodi pristupa informacijama Republike Srpske¹⁷

Član 21.

(Ombudsmen)

Ombudsmen Republike Srpske obavljat će svoje funkcije u smislu ovog zakona, a u skladu sa njegovim mandatom i odgovornostima, kako je utvrđeno članom II. 1. Ustava Bosne i Hercegovine i Aneksom 6. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, kao i u skladu sa svim kasnije donesenim propisima koji regulišu njegovu nadležnost i odgovornost.

Član 22.

(Aktivnosti ombudsmena)

U obavljanju funkcija u smislu ovog zakona, ombudsmen Republike Srpske može *inter alia* da razmatra:

- a) sačinjavanje i dostavljanje informacija, kao što su vodiči i opšte preporuke za olakšavanje provođenja i upotrebe ovog zakona;
- b) uključivanje u godišnji izvještaj posebnog dijela koji se odnosi na njegove aktivnosti u smislu ovog zakona i
- c) predlaganje instrukcija o primjeni ovog zakona svim nadležnim ministarstvima unutar Republike Srpske, u saradnji s institucijama ombudsmena Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine.

¹⁶ "Službene novine FBiH", broj 32/01, 48/11;

¹⁷ „Službeni glasnik RS“, broj 20/01;

Zakon o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine

Član 16.

(Prigovori)

(1) U slučaju kada postoje dokazi da principi utvrđeni u članu 3. ovog zakona, ili postupci, nisu ispoštovani, bilo koji član javnosti može podnijeti prigovor na konačno imenovanje u skladu s odredbama ovog zakona.

(2) Prigovor se podnosi odgovornom javnom službeniku, a kopija se dostavlja Ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine (Zakon o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, "Službeni glasnik BiH", br. 32/00 i 19/02). Odgovorni javni službenik će u roku od sedam dana od dana prijema prigovora obavijestiti podnosioca prigovora o ulozi Ombudsmena.

(3) Odredbama ovog zakona se ni na koji način ne mogu ograničiti ovlaštenja Ombudsmena utvrđena Zakonom o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine. Ombudsmen može poduzeti sve mjere neophodne da se prigovor ispita. Ombudsmen može pokrenuti pitanja vezana za postupak imenovanja na koji se prigovor odnosi i može zahtijevati da odgovorni javni službenik njegovom uredu dostavi sve dokumente i spise vezane za navedeno imenovanje.

(4) Odgovorni javni službenik mora Uredu ombudsmena dostaviti pismeni odgovor na prigovor u roku od 14 dana od dana kada je dat prigovor.

(5) Ukoliko većina dokaza upućuje da je konačno imenovanje izvršeno u suprotnosti s principima iz člana 3. ovog zakona i postupcima utvrđenim ovim zakonom, Ombudsmen je dužan nadležnog javnog službenika pismeno informisati o svim nepravilnostima koje su proistekle iz procesa imenovanja.

(5) Ombudsmen je dužan pripremiti nalaz i zaključke vezano za prigovor. Zaključci mogu sadržavati preporuku tamo gdje dokazi upućuju, kako je gore navedeno, da je došlo do kršenja principa iz člana 3. ovog zakona i procedura utvrđenih ovim zakonom. Ombudsmen može, bez iznošenja povjerljivih informacija (uključujući i lične podatke o kandidatima), objaviti nalaze i zaključke, uključujući i preporuke. Također, Ombudsmen dostavlja svoje nalaze i zaključke osobi (ili osobama) koja je podnijela prigovor.

Član 17.

(Postupanje po preporuci Ombudsmena)

(1) Kada je nalaz Ombudsmena konačan o pitanju da postupak imenovanja nije proveden u skladu s odredbama ovog zakona, Ombudsmen može dati preporuku odgovornom javnom službeniku da se konačno imenovanje poništi i da se pristupi novom postupku imenovanja.

(2) Ukoliko ombudsmen da preporuke odgovornom javnom službeniku s ciljem da se usvoje nove mjere, odgovorni javni službenik dužan je u određenom vremenskom roku dostaviti pismeni odgovor u kojem će obavijestiti Ombudsmena o postupcima i rokovima za provođenje tih postupaka na osnovu navedenih preporuka.

(3) Ako odgovorni javni službenik ne odgovori u skladu s odredbama stava (2) ovog člana, ili ako Ombudsmen nije zadovoljan navedenim odgovorom ili prijedlogom mjera na osnovu njegovih preporuka, svoje nalaze i preporuke vezano za imenovanje upućuje Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, kada se imenovanje odnosi na regulisani organ Bosne i

Hercegovine, ili Skupštini Brčko distrikta BiH, kada se imenovanje odnosi na regulisani organ u Brčko distriktu BiH.

Zakon o vladinim, ministarskim i drugim imenovanjima Federacije BiH

Član 16.

(Prigovori)

(1) U slučaju kada postoje dokazi da principi utvrđeni u članu 3. ovog zakona, ili postupci, nisu ispoštovani, bilo koji član javnosti može podnijeti prigovor na konačno imenovanje u skladu s odredbama ovog zakona.

(2) Prigovor se podnosi odgovornom javnom službeniku, a kopija se dostavlja Ombudsmenu za ljudska prava Federacije (Zakon o ombudsmenu Federacije Bosne i Hercegovine, „Službene novine Federacije BiH“, br. 32/00). Odgovorni javni službenik će u roku od sedam (7) dana od dana prijema prigovora obavijestiti podnosioca prigovora o ulozi Ombudsmena.

(3) Odredbama ovog zakona se ni na koji način ne mogu ograničiti ovlaštenja Ombudsmena utvrđena Zakonom o ombudsmenu Federacije. Ombudsmen može poduzeti sve mjere neophodne da se prigovor ispita. Ombudsmen može pokrenuti pitanja vezana za postupak imenovanja na koji se prigovor odnosi i može zahtijevati da odgovorni javni službenik njegovom uredu dostavi sve dokumente i spise vezane za navedeno imenovanje.

(4) Odgovorni javni službenik mora Uredu ombudsmena dostaviti pismeni odgovor na prigovor u roku od četrnaest (14) dana od dana kada je dat prigovor.

5. Ukoliko većina dokaza upućuje da je konačno imenovanje izvršeno u suprotnosti s principima iz člana 3. ovog zakona i postupcima utvrđenim ovim zakonom, Ombudsmen je dužan da nadležnog javnog službenika pismeno informiše o svim nepravilnostima koje su proistekle iz procesa imenovanja.

6. Ombudsmen je dužan da pripremi nalaz i zaključke vezano za prigovor. Zaključci mogu sadržavati preporuku tamo gdje dokazi upućuju, kako je gore navedeno, da je došlo do kršenja principa iz člana 3. ovog zakona i procedura utvrđenih ovim zakonom. Ombudsmen može, bez iznošenja povjerljivih informacija (uključujući i lične podatke o kandidatima), objaviti nalaze i zaključke, uključujući i preporuke. Također, Ombudsmen dostavlja svoje nalaze i zaključke licu (ili licima) koje je podnijelo prigovor.

Član 17.

(Postupanje po preporuci Ombudsmena)

(1) Kada je nalaz Ombudsmena konačan po pitanju da postupak imenovanja nije proveden u skladu s odredbama ovog zakona, Ombudsmen može dati preporuku odgovornom javnom službeniku da se konačno imenovanje poništi i da se pristupi novom postupku imenovanja.

(2) Ukoliko Ombudsmen da preporuke odgovornom javnom službeniku s ciljem da se usvoje nove mjere, odgovorni javni službenik je dužan da u određenom vremenskom roku dostavi pismeni odgovor u kojem će obavijestiti Ombudsmena o postupcima i rokovima za provođenje tih postupaka na osnovu navedenih preporuka.

(3) Ako odgovorni javni službenik ne odgovori u skladu s odredbama stava (2) ovog člana, ili ako Ombudsmen nije zadovoljan navedenim odgovorom ili prijedlogom mjera na osnovu

njegovih preporuka, svoje nalaze i preporuke vezano za imenovanje upućuje Parlamentu Federacije BiH.

Zakon o vladinim, ministarskim i drugim imenovanjima Republike Srpske

Član 16.

(Prigovori)

(1) U slučaju kada postoje dokazi da principi utvrđeni u članu 3. ovog zakona, ili postupci, nisu ispoštovani, bilo koji član javnosti može podnijeti prigovor na konačno imenovanje u skladu s odredbama ovog zakona.

(2) Prigovor se podnosi odgovornom javnom službeniku, a kopija se dostavlja Ombudsmenu Republike Srpske (Zakon o ombudsmenu Republike Srpske, "Službeni glasnik Republike Srpske", broj 4/00). Odgovorni javni službenik će u roku od sedam (7) dana od dana prijema prigovora obavijestiti podnosioca prigovora o ulozi Ombudsmena.

(3) Odredbama ovog zakona se ni na koji način ne mogu ograničiti ovlaštenja Ombudsmena utvrđena Zakonom o ombudsmenu Republike Srpske. Ombudsmen može preduzeti sve mjere neophodne da se prigovor ispita. Ombudsmen može pokrenuti pitanja vezana za postupak imenovanja na koji se prigovor odnosi i može zahtijevati da odgovorni javni službenik njegovoj kancelariji dostavi sve dokumente i spise vezane za navedeno imenovanje.

(4) Odgovorni javni službenik mora kancelariji Ombudsmena dostaviti pismeni odgovor na prigovor u roku od četrnaest (14) dana od dana kada je dat prigovor.

(5) Ukoliko većina dokaza upućuje da je konačno imenovanje izvršeno u suprotnosti s principima iz člana 3. ovog zakona i postupcima utvrđenim ovim zakonom, Ombudsmen je dužan da nadležnog javnog službenika pismeno informiše o svim nepravilnostima koje su proistekle iz procesa imenovanja.

(6) Ombudsmen je dužan da pripremi nalaz i zaključke vezano za prigovor. Zaključci mogu sadržavati preporuku tamo gdje dokazi upućuju, kako je gore navedeno, da je došlo do kršenja principa iz člana 3. ovog zakona i procedura utvrđenih ovim zakonom. Ombudsmen može, bez iznošenja povjerljivih informacija (uključujući i lične podatke o kandidatima), objaviti nalaze i zaključke, uključujući i preporuke. Također, Ombudsmen dostavlja svoje nalaze i zaključke licu (ili licima) koje je podnijelo prigovor.

Član 17.

(Postupanje po preporuci Ombudsmena)

(1) Kada je nalaz Ombudsmena konačan po pitanju da postupak imenovanja nije sproveden u skladu s odredbama ovog zakona, Ombudsmen može dati preporuku odgovornom javnom službeniku da se konačno imenovanje poništi i da se pristupi novom postupku imenovanja.

(2) Ukoliko Ombudsmen da preporuke odgovornom javnom službeniku s ciljem da se usvoje nove mjere, odgovorni javni službenik je dužan da u određenom vremenskom roku dostavi pismeni odgovor u kojem će obavijestiti Ombudsmena o postupcima i rokovima za sprovođenje tih postupaka na osnovu navedenih preporuka.

(3) Ako odgovorni javni službenik ne odgovori u skladu s odredbama stava (2) ovog člana, ili ako Ombudsmen nije zadovoljan navedenim odgovorom ili prijedlogom mjera na osnovu

njegovih preporuka, svoje nalaze i preporuke vezano za imenovanje upućuje Narodnoj skupštini Republike Srpske.

Pravila postupka Institucije ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine¹⁸

Član 32.

Tokom postupka Ombudsman BiH će posredovanjem među stranama težiti ka sporazumnom rješavanju predmeta.

Ombudsman BiH će u svakoj fazi postupka nastojati učinkovito i kvalitetno završiti predmet.

U tom smislu, Ombudsman BiH će težiti posredovanju među strankama (medijacija) s ciljem sporazumnog rješavanja sporne situacije na koju je ukazano žalbom.

¹⁸ "Službeni glasnik BiH", broj 104/11;

4. ANALIZA ODGOVORA

4.2. Preporuke iz 2022. godine

Prilikom analize preporuka koje su izdate u 2022. godini, a u svrhu izrade ovog specijalnog izvještaja, prvobitno su identifikovani predmeti u kojima je u potpunosti izostala realizacija predmetne preporuke, kao i preporuke koje su djelimično realizovane ili gdje je ostvarena saradnja. Bitno je napomenuti da predmet ovog izvještaja nisu bili ni predmeti u kojima je preporuka izdata u 2022. godini, ali kod kojih, zbog određenih radnji i aktivnosti u predmetu, još uvijek nije moguće utvrditi realizovanost takve preporuke, te je potrebno pratiti izdatu preporuku (aktivan predmet).

S ciljem izrade ovog izvještaja i praćenja realizacije preporuka utvrđeno je 214 predmeta u kojima su izdate preporuke u 2022. godini (preporuke nisu realizovane, djelimično realizovane ili ostvarena saradnja), te je radi lakšeg praćenja zaprimljenih odgovora i praćenja daljih radnji registrovan predmet broj: Ž-SA-08-788/23. U vezi s tim, u prvoj fazi provođenja aktivnosti, dana 11.09.2023. godine upućeni su dopisi u 151 predmetu prema organima koji su u preporuci označeni kao odgovorni organ, dok su u drugoj fazi postupka dana 06.10.2023. godine upućeni dopisi u preostala 63 predmeta.

Aktom koji je upućen nadležnim organima ukazano je da su Ombudsmeni BiH u referentnom periodu uputili preporuku (preporuka dostavljena u prilogu) i koja do dana sačinjavanja akta nije implementirana, te se organ poziva da u roku od 30 dana od dana prijema akta dostavi izjašnjenje na preporuku, odnosno informacije koje mjere i aktivnosti namjerava poduzeti kako bi se preporuka ispoštovala. Bitno je napomenuti da su nadležni organi odgovore na upućeni akt dostavljali u različitim periodima, te je u većini slučajeva prekoračen rok koji je ranije naznačen za postupanje. Obrađeni su odgovori koji su zaprimljeni zaključno s danom 19.01.2024. godine.

Predmet ovog izvještaja bilo je ukupno 214 preporuka izdatih u 2022. godini, bez obzira na godinu u kojoj je predmet registrovan. Od ukupnog broja nadležnih organa kojima je upućen akt za dostavljanje informacija, zaprimljeni su odgovori u 143 izdate preporuke (66,8%), dok u vezi sa 71 preporukom nije zaprimljen odgovor (33,1%). Potrebno je napomenuti da je u pojedinim predmetima preporuka izdata prema dva ili više organa, zbog čega je zaprimljeno više odgovora različitih organa koji se odnose na isti predmet, informišući Instituciju ombudsmena o realizaciji preporuke s aspekta svoje nadležnosti. Također, u određenim situacijama, a cijeneći iste ili istovrsne činjenične navode, jedna preporuka je izdata u više predmeta.

Nakon dostavljenih odgovora nadležnih organa, pristupilo se analizi zaprimljenih odgovora, te je s ciljem boljeg pregleda i analize dostavljenih odgovora, sačinjena tabela odgovora (Aneks 1). Uvidom u navedenu bazu odgovora primjetan je pozitivan obrazac realizacije preporuka, što je ostvareno u 54 preporuke, i čini oko jedne četvrtine od ukupnog broja preporuka koje su predmet ovog izvještaja za 2022. godinu. Interesantno je napomenuti da je u dva predmeta konstatovana

intencija organa da realizuje preporuku,¹⁹ ali pod određenim uslovima²⁰, dok je u jednom predmetu navedeno da više ne postoje okolnosti za realizaciju preporuke²¹.

Uvidom u zaprimljene odgovore proizlazi da u 31 preporuci nije došlo do značajnijeg pomaka, te da preporuka u potpunosti nije ispoštovana. Jedinice lokalne samouprave, općine i gradovi, prednjače kada je u pitanju nerealizacija preporuka, a među općinama se posebno istakla Općina Novi Grad Sarajevo, koja u tri predmeta nije ispoštovala preporuke²². Općine Jajce²³, Hadžići²⁴, Bosanski Brod²⁵, Kozarska Dubica²⁶, Novo Sarajevo²⁷, Bosansko Grahovo²⁸, Bosanski Petrovac²⁹ i Donji Vakuf³⁰ kojima su izdate preporuke dostavile su odgovore iz kojih se može zaključiti da po predmetnom pitanju nije postupljeno u skladu s izdatom preporukom. Na sličan način postupili su Grad Gradiška³¹ i Gradačac³².

Prilikom analize pristiglih odgovora konstatovano je da su različiti organi uprave, pojedina ministarstva na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini, propustili postupiti po preporukama Ombudsmena BiH, ostajući pri svojim ranije iznesenim stavovima³³. Organi su se u svojim izjašnjenjima vodili stavom da predložene radnje i mjere navedene u preporuci nisu zasnovane na važećim propisima i aktima³⁴, da bi postupanjem po predmetnoj preporuci ministarstvo izašlo iz okvira svoje nadležnosti³⁵, da ne postoji valjan pravni osnov da se predmetno rješenje

¹⁹ Ž-SA-05-698/18, preporuka broj: P-12/22 od 07.01.2022. godine - Postupak izdavanja rješenja o urbanističkoj saglasnosti nije okončan. Treba napomenuti da radno mjesto urbanističko-građevinskog inspektora u Službi za komunalne djelatnosti, vodne resurse, zaštitu okoliša i inspeksijske poslove Općine već duži vremenski period nije popunjeno, a niti jedan državni službenik zaposlen u ovom organu nema ovlaštenja za vršenje ovih poslova. Do sada raspisane konkursne procedure nisu okončane zapošljavanjem, a sve zbog slabe zainteresovanosti za predmetno radno mjesto.

²⁰ Ž-BL-05-422/22, preporuka broj: P-330/22 od 29.11.2022. godine – “Po vašoj preporuci smo već postupili i dostavili odgovor vama i podnosiocu zahtjeva... ukoliko Institucija insistira da se imenovanom udovolji i pored svih zakonskih smetnji Željeznice RS ad Doboj će ponuditi aneks ugovora o otkupu stana podnosiocu zahtjeva pod uslovom da isti preuzme ugovornu obavezu da će snositi svu eventualnu štetu koja bi mogla biti prouzrokovana ili koju bi Željeznice mogle imati prilikom realizacije aneksa ugovora eventualnim podnošenjem identičnih zahtjeva i od strane drugih vlasnika stanova koji nisu dali saglasnost i da se aneks ugovora zaključuje na osnovu izričite preporuke Institucije.”

²¹ Ž-SA-01-561/22, preporuka broj: P-237/22 od 25.08.2022. godine – „Roditelji učenika ove školske godine nisu upisali malodobnog MO u našu školu tako da dobronamjernu preporuku sa vaše strane nisam u mogućnosti provesti.“

²² Ž-SA-05-232/22, preporuka broj: P-96/22 – Ne postoji valjan pravni osnov da se predmetno rješenje poništi; Ž-SA-05-359/22, preporuka broj: 111/22 - Rješenje od 04.04.2022. godine postalo je konačno... evidentno je da ne postoji ni jedan valjan razlog da se rješenje poništi; Ž-SA-05-526/22, preporuka broj: P-153/22 - Ne postoji valjan pravni osnov da se predmetno rješenje poništi.

²³ Ž-BL-05-656/21, preporuka broj: P-21/22

²⁴ Ž-SA-08-1264/21, preporuka broj: P-26/22

²⁵ Ž-SA-08-506/21, preporuka broj: P- 38/22

²⁶ Ž-BL-05-192/22, preporuka broj: P-167/22

²⁷ Ž-SA-08-374/22, preporuka broj: P-212/22

²⁸ Ž-LI-06-75/22, preporuka broj: P-214/22

²⁹ Ž-BL-06-70/22, preporuka broj: P-234/22

³⁰ Ž-SA-08-733/22, preporuka broj: P-357/22

³¹ Ž-BL-05-631/21, preporuka broj: P-82/22

³² Ž-SA-05-1121/21, preporuka broj: P-227/22

³³ Ž-SA-04-1285/21, preporuka broj: P-77/22 – Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja HNK; Ž-SA-08-1100/21, preporuka broj: P-114/22 – Ministarstvo prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša, povratka i stambenih poslova SBK;

³⁴ Ž-SA-05-1089/21, Ž-SA-05-1090/21, preporuka broj: P-45/22 – Ministarstvo privrede KS;

³⁵ Ž-BL-04-106/22, preporuka broj: P-123/22 - Ministarstvo za naučnotehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo Republike Srpske;

poništi³⁶, te da je preporuka neprovodiva³⁷. Dakle, iz navedenog nesporno proizlazi da u pojedinim situacijama postoje različiti pravni stavovi, tumačenja zakonskih odredbi i njihove primjene između Institucije ombudsmena i odgovorne strane, a što se može zaključiti uvidom u obrazložena odgovora u vezi s nerealizacijom preporuke.

Na sličan način, a u smislu nerealizacije preporuka Ombudsmena BiH, postupile su i ustanove koje obavljaju zdravstvenu djelatnost kao što je Županijska bolnica „Dr. Fra Mihovil Sučić“ Livno, smatrajući da postupanjem zaposlenih nisu povrijeđena bilo kakva prava žaliteljice³⁸, JU Dom zdravlja Zenica, navodeći da se u vezi s prijavom nesreće na poslu koja nije protokolirana, ništa ne može uraditi nakon proteka 13, 14 godina i da je sva pitanja trebalo rješavati u zakonskim rokovima i s radnikom koji je radio na spornom obrascu³⁹, te JZU Bolnica „Srbija“ Istočno Sarajevo koja je smatrala da javna zdravstvena ustanova ispunjava uslove u pogledu kadra, prostora i opreme za rad⁴⁰.

Međutim, u velikom broju predmeta, iako nije došlo do realizacije same preporuke, ipak je došlo do ostvarene saradnje, gdje su nadležni organi dostavili informacije o određenim aktivnostima koje su vršene u konkretnom predmetu, ali što ipak u konačnici nije dovelo do realizacije preporuke. Ovakva situacija javila se u 51 preporuci.

Preporuke u kojima je ostvarena saradnja, ali nije došlo do realizacije preporuke odnose se i na predmete u kojima organ, zbog postojanja određenih vanjskih faktora, nije bio u mogućnosti ispoštovati preporuku. Općina Centar Sarajevo je u svom izjašnjenju navela da, ukoliko Općinsko vijeće Općine Centar Sarajevo usvoji prijedlog Odluke o uslovima, kriterijima i postupku za dodjelu i kupovinu napuštenih stanova privatiziranih preduzeća, krenut će se u realizaciju iste, o čemu će Institucija ombudsmena biti blagovremeno obaviještena. Dakle, u pojedinim predmetima nisu postojale pravne pretpostavke za implementaciju preporuke, ali se u međuvremenu poduzimaju radnje kako bi se pravne prepreke otklonile. Tako je Ministarstvo za kulturu, sport i mlade Tuzlanskog kantona istaklo da zbog nedostatka ljudskih resursa nisu bili u mogućnosti pristupiti izradi izmjena i dopuna Zakona o sportu, s ciljem preciziranja zakonskih odredbi i otklanjanja nejasnoća kad je u pitanju nadzor nad radom pravnih lica u oblasti sporta. Ministarstvo je navelo da će se u narednom periodu pristupiti ovoj aktivnosti⁴¹. Na sličan način Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo istaklo je da nakon što novi Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo stupi na snagu pristupit će se izradi novih podzakonskih akata⁴². Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Hercegovačko-neretvanskog kantona navelo je da se čeka donošenje pravilnika od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine kako bi se donio pravilnik na nivou Hercegovačko-neretvanskog kantona⁴³.

³⁶ Ž-SA-05-526/22, preporuka broj: P-153/22 – Općina Novi Grad Sarajevo;

³⁷ Ž-SA-04-1146/22, preporuka broj: P-312/22 – Ministarstvo finansija i trezora BiH;

³⁸ Ž-MO-04-44/21, preporuka broj: P-1/22;

³⁹ Ž-SA-02-413/22, preporuka broj: P-202/22;

⁴⁰ Ž-SA-04-1114/21, preporuka broj: P-200/22;

⁴¹ Ž-BR-08-228/21, preporuka broj: P-92/22;

⁴² Ž-SA-04-984/21, preporuka broj: P-95/22;

⁴³ Ž-MO-04-14/22, preporuka broj: P-324/22;

Također, realizacija preporuke u određenim predmetima nije moguća, s obzirom da je predmet upućen na nadležno sudsko odlučivanje i sudski postupak je i dalje u toku⁴⁴. Isto se odnosi i na druge postupke odlučivanja, kao što je postupak istrage pred Uredom disciplinskog tužioca pri Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine⁴⁵, odnosno tužilačko odlučivanje s obzirom da tužilaštvo još uvijek nije donijelo odluku, jer pribavlja materijale i dokaze, odnosno vrši određene provjere kako bi u potpunosti razjasnilo predmetno stanje⁴⁶.

U ostalim predmetima, organi su naveli da realizacija preporuke nije svrsishodna⁴⁷, da je preporuka neblagovremena⁴⁸ ili je dostavljen odgovor koji ukazuje da je preporuka upućena drugom organu na postupanje, ali nije zaprimljen odgovor o konkretnoj realizaciji⁴⁹.

Kao pozitivan primjer, u smislu ostvarene saradnje Institucije ombudsmena s javnim organom, može se izdvojiti primjer Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine koje, iako nije implementiralo preporuku Ombudsmena BiH, smatra da trebaju nastaviti napore s ciljem iznalaženja načina kako bi se prevazišle poteškoće koje se kroz sukob nadležnosti reflektiraju na ostvarivanje prava građana na socijalne usluge. U smislu spomenutog, Ministarstvo je navelo da će u saradnji s entitetskim organima, institucijama s resornom nadležnosti u području socijalne zaštite nastaviti tragati za rješenjem predmetnog pitanja⁵⁰.

Određena grupa predmeta ukazuje da su pojedine preporuke realizovane nakon proteka roka za njihovu realizaciju, međutim organ je propustio obavijestiti Instituciju ombudsmena o ovoj činjenici, zbog čega je Institucija tek u toku izrade ovog izvještaja dobila saznanja o realizaciji preporuke. Ovo se posebno odnosi na preporuke koje se upućuju na kraju godine i koje se uvrštavaju u godišnji izvještaj, a istovremeno nije prošao rok za njihovu realizaciju.

Preporuke izdate sudovima u 2022. godini, a koje su bile predmet ovog izvještaja, pokazale su se kao efikasan mehanizam u prikupljanju informacija u vezi sa statusom predmeta i okončanjem postupaka. Preporuke su upućene s ciljem poduzimanja svih neophodnih radnji i razmatranja mogućnosti što skorijeg okončanja postupka⁵¹ i donošenja sudske odluke u predmetu⁵². Iako u

⁴⁴ Ž-BL-06-49/22, preporuka broj: P-122/22; Ž-MO-04-63/21; Ž-MO-08-99/22, preporuka broj: P-259/22 – JU Dom zdravlja Mostar navodi: „Uz svako uvažavanje vašeg institucionalnog položaja i angažmana u konkretnom predmetu za sada nećemo moći prihvatiti vašu preporuku dok ne okončamo procesne radnje koje se vode na sudu.“; Ž-BL-04-153/22, preporuka broj: P-265/22 – JZU Dom zdravlja Stanari - Vodi se spor pred nadležnim sudom u Doboju. Ishod sudskog spora će dati konačan odgovor da li je Dom zdravlja postupio u skladu sa zakonom; Ž-BL-05-488/22, preporuka broj: P-295/22 – Vlada Unsko-sanskog kantona je navela da postupak pred sudom nije okončan.

⁴⁵ Ž-BL-08-459/0, preporuka broj: P-213/22;

⁴⁶ Ž-BL-05-681/20, preporuka broj: P-221/22;

⁴⁷ Ž-BL-05-776/21, preporuka broj: P-60/22 od 07.03.2022. godine – “Komunalno” d.o.o. za komunalne i uslužne djelatnosti Bosanski Petrovac: “Smatramo da preporuka u predmetu po žalbi, od strane Ombudsmena BiH nije svrsishodna.”

⁴⁸ Ž-MO-03-55/22, preporuka broj: P-302/22 od 26.10.2022. godine - Ministarstvo građenja i prostornog uređenja HNK navelo je da je predmetni drugostepeni postupak Ministarstva okončan. Predmet je arhiviran, pa je evidentno da se do sada po istom pitanju nije promijenilo činjenično ni pravno stanje, a ni zauzeti stav ovog ministarstva po pitanju provođenja navedene preporuke (nisu ni postojali uslovi da Ministarstvo poduzme mjere s ciljem realizacije vaše preporuke, jer je žalbeni postupak već bio okončan).

⁴⁹ Ž-MO-02-183/21, preporuka broj: P- P-353/22 od 20.12.2022. godine - Vlada Hercegovačko-neretvanskog kantona navela je da je preporuku dostavila Ministarstvu zdravstva, rada i socijalne politike na dalje postupanje.

⁵⁰ Ž-BL-02-176/22, preporuka broj: P-223/22;

⁵¹ Ž-BL-01-781/20, preporuka broj: P-121/22 – Osnovni sud u Banjoj Luci;

⁵² Ž-MO-08-7/22, preporuka broj: P-136/22 – Općinski sud u Čapljini; Ž-BR-08-30/22, preporuka broj: P-179/22 – Kantonalni sud u Tuzli; Ž-BL-05-329/21, preporuka broj: P-332/22 – Kantonalni sud u Mostaru;

toku inicijalnog postupka pred Institucijom ombudsmena iste nisu realizovane, tokom izrade ovog izvještaja i upućivanja akta, iste su realizovane. Ovo svjedoči da je u predmetima u kojima su izdate preporuke prema sudovima potrebno izvršiti provjere realizacije preporuke nakon određenog razumnog roka, a koji bi bio dovoljan da postupajući sudija postupi po preporuci.

Primjera radi, preporuka upućena Općinskom sudu u Sarajevu da odmah po prijemu preporuke uspostavi saradnju s Institucijom ombudsmena na način propisan Zakonom o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, s obzirom da Sud nikad nije dostavio tražene informacije da li je okončan konkretan postupak, rezultirala je dostavljanjem odgovora postupajuće sudinice i zakazivanjem nastavka ročišta.⁵³ Na sličan način Općinski sud u Čapljini dostavio je informaciju da je postupak u konkretnoj pravnoj stvari okončan.⁵⁴

Nasuprot predmetima u kojima su organi iskazali spremnost za realizaciju preporuke nakon ispunjenja određenih uslova, veliki broj predmeta svjedočio je spremnosti organa da nakon ukazane povrede od strane Ombudsmena BiH ipak preispita svoje postupanje i isto vrati u pravni okvir, te udovolji stranci. Predmeti u ovoj skupini odnosili su se na različite oblasti ljudskih prava, te postupanje po različitim zahtjevima stranaka kao što je donošenje odluka – rješenja⁵⁵, izdavanje uvjerenje o radnom iskustvu⁵⁶, dostavljanje traženih informacija/podataka⁵⁷, vršenje inspeksijskog nadzora po predstavi stranke⁵⁸, razrješenja članova upravnog odbora i pokretanje novog postupka za imenovanje članova upravnog odbora⁵⁹, nabavku i postavljanje neophodne saobraćajne signalizacije⁶⁰, izvršenje priključenja električne energije na porodičnoj kući⁶¹, izvršenje priključenja na vodovodnu mrežu⁶², ostvarivanje prava na stambeno zbrinjavanje⁶³, priznavanje prava na srazmjernu invalidsku penziju⁶⁴, angažovanje logopeda u zdravstvenoj ustanovi⁶⁵ i dr.

Potrebno je posebno istaknuti preporuku Ombudsmena BiH u odnosu na koju je zakonodavna inicijativa prihvaćena na način da se primanja po osnovu dodataka na djecu, primanja po osnovu stipendije učenicima i studentima izuzmu od izvršenja, te će izmjene biti unijete u Prednacrt Zakona o izmjenama i dopunama zakona o izvršnom postupku⁶⁶. Obrazloženje Ombudsmena BiH izraženo u predmetnim preporukama pozitivno je prihvaćeno u određenim slučajevima, te je JU Centar za socijalni rad Travnik naveo da će u budućim postupanjima voditi računa o

⁵³ Ž-SA-06-1009/18, preporuka broj: P-323/22 – Općinski sud u Sarajevu;

⁵⁴ Ž-MO-08-7/22, preporuka broj: P-136/22

⁵⁵ Ž-BL-04-99/22, preporuka broj: P-66/22 – Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske; Ž-BR-05-19/22, preporuka broj: P-73/22 – JU Dom zdravlja Teočak;

⁵⁶ Ž-BL-04-566/21, preporuka broj: P-10/22 – Ministarstvo unutrašnjih poslova ZDK;

⁵⁷ Ž-BL-05-804/21, preporuka broj: 17/22 – Grad Banja Luka; Ž-BL-05-648/21, preporuka broj: P-57/22 – Grad Banja Luka;

⁵⁸ Ž-BL-05-802/21, preporuka broj: P-18/22 – Grad Banja Luka;

⁵⁹ Ž-SA-05-89/21, preporuka broj: P-49/22 – Federalno ministarstvo rada i socijalne politike;

⁶⁰ Ž-BL-08-761/21, preporuka broj: 58/22 – Opština Kneževo;

⁶¹ Ž-SA-04-386/22, preporuka broj: P-143/22 – JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Podružnica „Elektrodistribucija“ Bihać;

⁶² Ž-LI-04-167/22, preporuka broj: P-344/22 – JP „Komunalno“ d.o.o. Livno;

⁶³ Ž-LI-08-91/22, preporuka broj: P-199/22 – Uprava za pitanja branitelja i stradalnika domovinskog rata HVO Tomislavgrad;

⁶⁴ Ž-BL-04-395/21, preporuka broj: 188/22 – Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje;

⁶⁵ Ž-SA-01-1320/22, preporuka broj: P-351/22 – JU Dom zdravlja KS;

⁶⁶ Ž-SA-08-1304/21, preporuka broj: P-23/22 – Ministarstvo pravde Republike Srpske prihvatilo preporuku;

preporuci Ombudsmena BiH, jer ista zapažanja smatraju opravdanim⁶⁷, dok je Grad Banja Luka istakao da se u konkretnom slučaju postupa po uputstvima Ombudsmena BiH iz preporuke⁶⁸.

U slučajevima realizovanih preporuka, analiza zaprimljenih odgovora uputila je na zaključak da su organi koji su spremni realizovati preporuke raznovrsni i zastupljeni na svim nivoima vlasti, počevši od lokalnog nivoa gdje se ističu jedinice lokalne samouprave Općina Novo Sarajevo, Opština Kneževo, Općina Sanski Most, Općina Donji Vakuf, Općina Žepče, Opština Srebrenica, Grad Zenica, Grad Banja Luka, kao i zdravstvene, obrazovne i ustanove socijalne zaštite: Dom zdravlja Teočak, Dom zdravlja Bosanska Krupa, JU Gimnazija Obala Sarajevo, Javna ustanova za odgoj i obrazovanje djece predškolskog uzrasta Lukavac, JU Centar za socijalni rad Tuzla, te druge ustanove, kao što je Uprava za pitanje branitelja i stradalnika domovinskog rata HVO Tomislavgrad.

Na kantonalnom nivou, u smislu realizovanih preporuka, prednjače organi izvršne vlasti kao što su: Ministarstvo unutrašnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona, Ministarstvo unutrašnjih poslova Hercegovačko-neretvanskog kantona, Ministarstvo poljoprivrede vodoprivrede i šumarstva Kantona 10, Ministarstvo nauke, prosvjete, kulture i sporta Kantona 10, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Hercegovačko-neretvanskog kantona, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, Ministarstvo unutrašnjih poslova Hercegovačko-neretvanskog kantona, Ministarstvo unutrašnjih poslova Unsko-sanskog kantona, Vlada Unsko-sanskog kantona, Vlada Kantona Sarajevo, te pravosudni organi kao što su: Kantonalni sud u Tuzli i Kantonalno tužilaštvo Tuzlanskog kantona.

Preporuke upućene organima na entitetskom nivou realizovane su u odnosu na Ministarstvo saobraćaja i veza Republike Srpske, Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske, Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Poreznu upravu Federacije Bosne i Hercegovine, Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, Federalnu upravu za inspekcijske poslove, Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i JU Zavod za zapošljavanje Republike Srpske.

Na državnom nivou preporuke su realizovane u odnosu na Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, Regulatornu agenciju za komunikacije Bosne i Hercegovine i Ured za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine.

Realizacija preporuka izvršena je i u odnosu na javna preduzeća kao što je JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo, Podružnica "Elektrodistribucija" Bihać, koja je izvršila priključenje električne energije na porodičnoj kući⁶⁹, Komunalno preduzeće Budućnost a.d. Laktaši, gdje je zbog uvećanog računa za vodu bez adekvatnog obračuna ugrađen drugi vodomjer⁷⁰, te JP „Komunalno“ d.o.o. Livno gdje je nakon izdavanja preporuke izvršen priključak na vodovodnu mrežu⁷¹. Preporuka je realizovana i u odnosu na A.d. „Grad“ Bijeljina.

⁶⁷ Ž-LI-04-179/22, preporuka broj: P-314/22;

⁶⁸ Ž-BL-06-341/22, preporuka broj: P-317/22;

⁶⁹ Ž-SA-04-386/22, preporuka broj: P-143/22;

⁷⁰ Ž-BL-04-277/22, preporuka broj: P-231/22;

⁷¹ Ž-LI-04-167/22, preporuka broj: P-344/22;

4.3. Preporuke iz 2023. godine

Tokom 2023. godine, a zaključno s danom 30.06.2023. godine (period obuhvaćen istraživanjem) Institucija ombudsmena uputila je ukupno 154 preporuke, od čega je u potpunosti i u ostavljenom roku realizovano 46 preporuka (30%), a 108 preporuka su registrovane s različitim stepenima realizacije, kako slijedi: u 38 slučajeva je ostvarena saradnja (24%), u 8 slučajeva (5%) preporuka je djelimično realizovana, u 35 slučajeva (23%) nije zaprimljen nikakav odgovor po upućenoj preporuci, a 27 preporuka (18%) nije realizovano.

Kao i u prethodnim godinama, u pojedinim predmetima preporuka je izdata prema dva ili više organa, zbog čega je zaprimljeno više odgovora različitih organa koji se odnose na isti predmet, informišući Instituciju o realizaciji preporuke s aspekta svoje nadležnosti.⁷²

Uvidom u navedenu bazu odgovora primjetan je pozitivan obrazac realizacije preporuka, što je ukupno ostvareno u 46 preporuka, a čini blizu jedne trećine od ukupnog broja preporuka koje su predmet ovog izvještaja za 2023. godinu.

Dok u razloge za prvobitno nedostavljanje bilo kakvog odgovora po upućenim preporukama Ombudsmena BiH nema opravdanja (u 2023. godini registrovano je 35 takvih slučajeva što predstavlja 23% od ukupnog broja upućenih preporuka) vidljivo je da odgovorne strane, u većini slučajeva (73 od 108 neizvršenih preporuka ili 77%) dostavljaju odgovore, navodeći različite razloge za nepostupanje po preporukama ili nemogućnost njihovog izvršenja. U ovu grupu svakako treba uvrstiti i preporuke u kojima organi navode spremnost da postupe po preporuci ili preispitaju postupanje koje je dovelo do žalbe kada se za to, nekada u budućnosti steknu uslovi.

Kao najčešći razlog za neizvršenje preporuka u 2023. godini navodi se nedostatak materijalnih ili finansijskih sredstava, nedovoljnost planiranih sredstava u budžetu ili nemogućnost uvrštavanja vanrednih zahtjeva koji iziskuju finansijske obaveze, osim onih planiranih.⁷³ U pojedinim predmetima preporuka se izvršava u narednom budžetskom periodu, kada za traženu namjenu budu obezbijedena dovoljna sredstva, iako predmet ostaje registrovan kao da preporuka nije realizovana.⁷⁴ U drugim predmetima, javni organ obavještava Instituciju ombudsmena da ne može provesti preporuku, jer ima prioritelnijih zahtjeva za dodjelu pomoći.⁷⁵

U pojedinim predmetima nije dostavljen odgovor na preporuku, s obzirom da njeno provođenje zahtijeva ispunjavanje određenih preduslova, najčešće u vidu usvajanja pravnih akata ili postupanje određenih drugih organa kojima preporuka nije direktno upućena, ali i od čijeg postupanja zavisi njena implementacija (npr. vještačenja)⁷⁶. Tako je Centar za socijalni rad Tuzla naveo da je postupak po reviziji za priznavanje statusa roditelja njegovatelja okončan⁷⁷, predmet je vraćen prvostepenom organu, čime je izvršen dio preporuke u predmetu priznavanja statusa roditelja njegovatelja. Zakon o roditeljima njegovateljima je donesen, ali da bi bio proveden

⁷² Ž-SA-05-218/23, Ž-SA-05-261/23, Ž-SA-06-158/23, preporuka broj: P-103/23 i Ž-LI-05-41/23, Ž-LI-08-45/23, Ž-LI-08-51/23, Ž-LI-08-52/23, Ž-LI-08-53/23, Ž-LI-08-54/23, preporuka broj P-105/23;

⁷³ Ž-SA-01-993/22, preporuka broj: P-154/23, Kanton Sarajevo, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje;

⁷⁴ Ž-BR-04-106/22, preporuka broj: P-70/23, Općina Glamoč;

⁷⁵ Ž-SA-08-574/22, preporuka broj: P-24/23, Općina Stari Grad, Sarajevo;

⁷⁶ Ž-BL-05-685/17, preporuka broj: P-73/23, Opština Laktaši;

⁷⁷ Ž-BR-04-22/23, preporuka broj: P-150/23, JU Centar za socijalni rad Tuzla;

potrebno je izmijeniti druge sistemske zakone (poreski, penzioni, zdravstveni), a nadležno Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak Tuzlanskog kantona riješilo je sve pojedinačne zahtjeve i pristupit će izmjeni predmetnog zakona. Isto tako, Fond zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH odgovara da nije moguće udovoljiti zahtjevu za refundaciju troškova liječenja u inostranstvu do usvajanja novog pravilnika, koji je u proceduri⁷⁸ ili Federalni zavod za zapošljavanje nema pravni osnov za isplatu jednokratne pomoći.⁷⁹ Skupština Unsko-sanskog kantona ističe da ne može biti odgovorna za nepostupanje po preporuci koja joj je upućena jer nije primila materijal vezano za konačno imenovanje Upravnog odbora Univerziteta.⁸⁰

U mnogim predmetima, protekom vremena, uglavnom nakon isteka roka za provođenje preporuka, došlo je do novih okolnosti u kojima je moguće realizovati preporuku.⁸¹ Iako nadležni organ o tome po pravilu ne obavještava Instituciju ombudsmena, posebno ako je predmet zatvoren zbog izostanka saradnje, pozitivno je da je preporuka Ombudsmena BiH ipak poslužila kao osnov za drugačije postupanje organa⁸² ili unapređenje pravnog okvira.⁸³ Isto tako, preporuku ponekad nije moguće realizovati u (kratkim) roku, što je uslovljeno kapacitetima institucije na koju je naslovljena, ali kada su takvi kapaciteti prisutni, dolazi do raealizacije preporuke.⁸⁴ Tako je, npr. iako prvobitno nije dostavljen odgovor na preporuku, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, povodom izrade ovog specijalnog izvještaja, navelo da je u pripremi akcijski plan dvogodišnjeg programa mjera te izrada novog protokola, ali da je donesen novi zakon bez imovinskog cenzusa za djecu s poteškoćama, čime je ispunjen osnovni zahtjev iz preporuke.⁸⁵ U ovu kategoriju spadaju i preporuke za čije provođenje treba sačekati novi vremenski ciklus, npr. početak nove školske godine, da bi se uočene nepravilnosti ispravile.⁸⁶

U predmetima gdje Institucija ombudsmena postupava po posebnom mandatu, kao što su predmeti vezani za zahtjeve za pristup informacijama, dešava se da javni organ dostavi informaciju podnosiocu žalbe⁸⁷ ili mu omogući uvid u tražene informacije⁸⁸, ili su informacije postale javne,⁸⁹ ali nijedna strana o tome ne obavještava Instituciju ombudsmena jer je predmet žalbe riješen (mimo Institucije ombudsmena). Isti slučaj je i s predmetima kada strane samostalno postignu sporazumno rješenje spora, i o tome nužno ne obavještavaju Instituciju ombudsmena.⁹⁰

⁷⁸ Ž-SA-04-255/23, preporuka broj: P-134/23, Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH, Sarajevo;

⁷⁹ Iako je u ovom predmetu preporuka ispoštovana jer je upućen akt Vladi Federacije BiH da odobri isplatu, Ž-SA-04-24/23, preporuka broj: P-124/23, Federalni zavod za zapošljavanje, Sarajevo;

⁸⁰ Ž-BL-04-320/22, preporuka broj: P-99/23, Univerzitet u Bihaću, Pedagoški fakultet;

⁸¹ Ž-BL-05-538/22, preporuka broj: P-77/23, Općina Bosansko Grahovo;

⁸² Ž-SA-04-88/23, preporuka broj: P-133/23, Federalni zavod PIO/MIO Kantonalna administrativna služba Sarajevo;

⁸³ Ž-LI-05-37/23, preporuka broj: P-145/23, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Kantona 10;

⁸⁴ Ž-SA-04-103/23, preporuka broj: P-136/23; Ž-MO-08-137/22, preporuka broj: P-94/23, Kantonalno tužilaštvo HNK, Mostar;

⁸⁵ Ž-SA-01-441/22, preporuka broj: P-119/23, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i kantonalna ministarstva socijalne zaštite;

⁸⁶ Ž-BR-05-5/23, preporuka broj: P-109/23, JU Gimnazija Meša Selimović Tuzla;

⁸⁷ Ž-SA-05-1097/22, preporuka broj: P-48/23, Grad Bihać, Služba za urbanističko planiranje, građenje i imovinsko-pravne i geodetske poslove

⁸⁸ Ž-BL-05-745/22, preporuka broj: P-129/23, Grad Banja Luka; Ž-BL-05-109/23, preporuka broj: P-115/23, JP za vodovod i kanalizaciju „15. april“ a.d. Višegrad; Ž-BL-05-86/23, preporuka broj: P-112/23, Lutrija Republike Srpske;

⁸⁹ Ž-BL-05-782/22, preporuka broj: P-74/23, Opština Istočno Novo Sarajevo;

⁹⁰ Ž-BL-05-382/22, preporuka broj: P-104/23, Općina Žepče;

U pojedinim predmetima odgovorni organ navodi da će preporuku ubuduće uzeti u obzir prilikom postupanja u istim ili sličnim situacijama, istovremeno navodeći razloge zašto preporuka ne može biti izvršena u konkretnom predmetu koji je otvoren po žalbi registrovanoj u Instituciji ombudsmena. Takvi razlozi najčešće se odnose na istovremeno trajanje nekog drugog postupka, po pravilu sudskog⁹¹ od čijeg okončanja zavisi rješavanje konkretne stvari koja je i bila predmet preporuke ili na potencijalnu povredu prava trećih lica ili materijalnih propisa. Ilustracije radi, Gradska uprava Grada Banja Luka odgovara da će uzeti preporuku u obzir prilikom procesa obeštećenja vansudskim putem svih lica koja su pretrpjela štetu zbog pasa lualica, uzimajući u obzir relevantnu sudsku praksu.⁹²

Kao jedna od prepreka za potpunu realizaciju preporuke i ostvarivanje pojedinačnih prava podnosioca žalbe navodi se činjenica da bi se postupanje po preporuci kosilo s internim aktima organizacije, najčešće Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta⁹³ ili zakonom koji posebno uređuje navedenu oblast, npr. Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave.⁹⁴ Organ jedinice lokalne samouprave navodi da ne može postupiti po preporuci, jer je u istoj stvari odlučivalo nadležno ministarstvo kao drugostepeni organ ili odbor za žalbe⁹⁵, čije odluke su obavezujuće i izvršne, a nezadovoljna strana ima mogućnost pokretanja upravnog spora.⁹⁶ Isto tako, Željeznice Republike Srpske odgovaraju da ne mogu da prime pripravnike sa biroa koji nemaju položen stručni ispit za rad na željeznicama, navodeći kao razlog odlazak velikog broja radnika u penziju i potrebu da se osigura bezbjednost saobraćaja, ali da će uzeti preporuku u obzir u slučaju da se steknu uslovi za zapošljavanje osoba sa biroa.⁹⁷ Ovdje možemo svrstati i preporuke koje nije moguće izvršiti jer je drugačiju odluku donio nadležni organ, npr. tužilaštvo⁹⁸ ili sud⁹⁹, kao i preporuke koje nisu mogle biti provedene dok konačnu i meritornu odluku ne donese tužilaštvo¹⁰⁰ ili sud¹⁰¹. Preporuka nije provedena, ali je odluku koja je bila predmetom žalbe (sporan regulacioni plan) van snage stavio ustavni sud.¹⁰²

Odgovorne strane nerijetko ističu da navodi iz preporuke nisu tačni,¹⁰³ da nisu adekvatno ocijenjene činjenice, te da je npr. stranka koja upućuje žalbu oglašena odgovornom u disciplinskom postupku za povredu radne dužnosti. Isto tako, ističe se da naslovljeni organ nije nadležan za postupanje po preporuci, npr. kada je preporučena izmjena zakonskog okvira, ministarstvo navodi da nije nadležno za usvajanje zakona, ali da je pokrenulo proceduru za izmjenu zakona u skladu s preporukom¹⁰⁴ ili da za stavljanje klauzule pravosnažnosti nije

⁹¹ Ž-SA-05-817/21, preporuka broj: P-138/23, Nadzorni odbor JP RTV Tuzlanskog kantona;

⁹² Ž-BL-05-90/23, preporuka broj: P-108/23, Grad Banja Luka;

⁹³ Ž-MO-04-143/22 i Ž-MO-04-19/23, preporuka broj: P-126/23, Grad Trebinje;

⁹⁴ Ibid.

⁹⁵ Ž-SA-04-40/23, preporuka broj: P-62/23, Općina Novo Sarajevo;

⁹⁶ Ž-LI-05-41/23, Ž-LI-08-45/23, Ž-LI-08-51/23, Ž-LI-08-52/23, Ž-LI-08-53/23, Ž-LI-08-54/23, preporuka broj: P-105/23, Općinsko vijeće Glamoč - Komisija za dodjelu poljoprivrednog zemljišta;

⁹⁷ Ž-BL-04-1/23, preporuka broj: P-116/23, Željeznice Republike Srpske, a.d. Doboj;

⁹⁸ Ž-BL-05-69/22, preporuka broj: P-98/23, Policijska stanica Maglaj;

⁹⁹ Ž-SA-06-277/20, preporuka broj: P-67/23, JU Centar za socijalni rad Breza;

¹⁰⁰ Ž-SA-04-892/22, Ž-SA-04-894/22, preporuka broj: P-69/23, Američki univerzitet u BiH, Sarajevo;

¹⁰¹ Ž-SA-05-916/22, preporuka broj: P-55/23, Kanton Sarajevo Ministarstvo zdravstva; Ž-BL-05-664/22, preporuka broj: P-53/23, JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo;

¹⁰² Ž-BL-08-348/22; preporuka broj: P-30/23, Grad Banja Luka;

¹⁰³ Ž-SA-06-118/23, preporuka broj: P-125/23, Elektrotehnička škola za energetiku Sarajevo;

¹⁰⁴ Ž-MO-04-50/22, preporuka broj: P-123/23, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta HNK, Mostar;

nadležna geodetska uprava, niti organ jedinice lokalno samouprave, nego sud.¹⁰⁵ Dobra praksa je kada organ kojem je preporuka upućena i kada nije nadležan, dostavlja preporuku nadležnom organu, prati njeno provođenje i o tome obavještava Instituciju ombudsmena.¹⁰⁶ U predmetima gdje je upućena preporuka samo povodom pojedinačnog slučaja, potrebno je sistemski urediti određenu oblast, kao što je npr. postupak ekvivalencije ocjena stečenih u inostranstvu.¹⁰⁷

U nekoliko predmeta, preporuke su upućene kolektivnom izabranom organu, gdje se kao razlog za neizvršenje preporuke navodi sloboda u donošenju odluka prema najboljem interesu onih, koje lica kojima je preporuka upućena, predstavljaju. Tako općinsko vijeće navodi da neće izvršiti preporuku jer smatra da dodjeljivanje koncesije nije u interesu jedinice lokalne samouprave.¹⁰⁸

U predmetima diskriminacije koji se odnose na provođenje konkursnih procedura u javnom sektoru odgovorna strana navodi da podnosilac žalbe nije diskriminisan jer nije jasno po kom osnovu iz zakona tvrdi da je diskriminisan, kao ni u odnosu na koju uporednu grupu je diskriminisan, s obzirom da nijedan kandidat nije izabran. Također se ističe da je prigovor preuranjen jer nije okončan konkurs za popunu radnog mjesta.¹⁰⁹ Postoje situacije kada formalno odgovorna strana uzima preporuku u obzir, kojom se traži preispitivanje odluke koja je predmet žalbe, ali navodi da ostaje pri svom prvobitnom stavu, jer usvojeni akt (ili odluka) ravnopravno tretira sve korisnike.¹¹⁰ U pojedinim predmetima preporuka se ne može izvršiti jer su se suštinski promijenile okolnosti od značaja za ostvarivanje suštinskog zahtjeva iz žalbe, kako je prvobitno formulisan. Primjera radi, lice koje se žalilo na povredu prava iz radnog odnosa je otišlo u penziju¹¹¹, iako su Ombudsmeni u toku istrage utvrdili da je podnosilac žalbe imao različit tretman u odnosu na druge radnike kojima je omogućeno raspoređivanje na drugo radno mjesto u skladu sa stečenim stručnim znanjima i vještinama. Isto tako, kandidat na konkursu koji se žalio na proceduru izbora je postavljen na drugo radno mjesto,¹¹² a odgovor nadležnog organa u ovom konkretnom slučaju registrovan je kao provođenje preporuke jer je ista bila usmjerena na preispitivanje odluke o poništenju javnog konkursa, čime je postignut željeni ishod u korist podnosioca žalbe.

¹⁰⁵ Ž-BL-05-578/22, preporuka broj: P-42/23, Grad Banja Luka;

¹⁰⁶ Ž-SA-04-1279/22; preporuka broj: P-34/23, Javno preduzeće za upravljanje, zaštitu i održavanje objekata u vlasništvu Općine Novi Grad Sarajevo "Lokom" d.o.o. Sarajevo;

¹⁰⁷ Ž-BL-06-304/22, preporuka broj: P-28/23, Grad Bihać;

¹⁰⁸ Ž-LI-08-60/23, preporuka broj: P-111/23, Općina Bosansko Grahovo;

¹⁰⁹ Ž-SA-05-218/23, Ž-SA-05-261/23 i Ž-SA-06-158/23, preporuka broj: P-103/23, Vijeće ministara BiH, Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH, Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova Mostar;

¹¹⁰ Ž-MO-04-4/23, preporuka broj: P-95/23, Ministarstvo privrede/gospodarstva HNK/HNŽ, Mostar;

¹¹¹ Ž-BL-06-785/21, preporuka broj: P-83/23, JKP „Čistoća“ Cazin;

¹¹² Ž-SA-04-1308/22, preporuka broj: P-59/23, Općina Ilidža;

5. NALAZ I MIŠLJENJE OMBUDSMENA ZA LJUDSKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE

Problem provođenja preporuka Ombudsmena BiH, koji nije na zadovoljavajućem nivou, ukazuje na stepen demokratičnosti vlasti i njene odgovornosti građanima za svoj rad, što se u svim zemljama razvijene demokratije smatra osnovnim pokazateljem pravednosti i progresivnosti jednog društva. Pitanje provođenja preporuka Ombudsmena za ljudska prava ima za cilj da osigura dosljedno, kvalitetno i efikasno djelovanje Institucije ombudsmena kao nezavisnog mehanizma za zaštitu i promociju ljudskih prava i sloboda.¹¹³ Pored osnovne nadležnosti za zaštitu ustavnih prava građana, Institucija ombudsmena ustanovljena je, između ostalog, s ciljem promovisanja dobre uprave i vladavine prava. Zbog toga Ombudsmeni BiH ukazuju da su organi u postupku dužni održati standarde dobre javne uprave, što se danas također smatra osnovnim ljudskim pravom. U tom kontekstu, činjenica koja posebno zabrinjava je da pojedini predstavnici organa vlasti nisu spremni na saradnju s Institucijom ombudsmena i ignorišu upućene preporuke Ombudsmena BiH. Ovakvo postupanje, koje se može tumačiti kao odsustvo volje da se uspostavi adekvatna saradnja, šalje lošu sliku građanima i stvara osjećaj nesigurnosti i nepovjerenja građana u javne organe. Ombudsmeni u takvim slučajevima po pravilu upućuju urgencije višim nivoima vlasti, ali nepoduzimanje aktivnosti neposredno višeg organa s ciljem pune implementacije preporuka za posljedicu ima dalje kršenje ljudskih prava i osnovnih sloboda građana.¹¹⁴

U kontekstu sveobuhvatnog prikaza stepena implementacije preporuka, institucijama i organima Bosne i Hercegovine, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva, Institucija ombudsmena podnosi redovne godišnje izvještaje o rezultatima aktivnosti, te specijalne izvještaje o određenim tematskim pitanjima na koje upućuju žalbe o određenim povredama ljudskih prava, te organizuje sastanke s organima uprave s ciljem osiguranja vladavine prava i stvaranja dobrih praksi. Na kraju svakog godišnjeg izvještaja daje se detaljan prikaz stepena realizacije preporuka Ombudsmena BiH, te označavaju odgovorni organi kojima su preporuke upućene. Ujedno, Institucija ombudsmena, redovno obavještava javnost o svakoj pojedinačnoj preporuci i stepenu njene realizacije putem saopćenja za javnost i objavljivanjem sažetka preporuka na zvaničnoj internet-stranici Institucije ombudsmena. To nerijetko uključuje i primjere pohvale institucija koje u potpunosti i na zadovoljavajući način realizuju preporuke Ombudsmena BiH.

Implementacija preporuka Ombudsmena BiH ključna je za osiguranje efikasne zaštite i promocije ljudskih prava, i u tom pravcu neophodno je osigurati proaktivan pristup svih organa koji vrše javna ovlaštenja, za razliku od trenutno preovladavajućeg reaktivnog pristupa, koji

¹¹³ Ovaj problem prepoznat je i u *Strategiji djelovanja Institucije ombudsmena za ljudska prava za razdoblje 2023. – 2028.* Dostupno na službenoj web-stranici Institucije ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine: https://www.ombudsmen.gov.ba/documents/obudsmen_doc2023042613164557cro.pdf

¹¹⁴ Iako Institucija ombudsmena ima mogućnost pokretanja prekršajnih postupaka u predmetima diskriminacije, Ombudsmeni ističu da je Institucija prvenstveno fokusirana na postupanje po žalbama građana, te da pokretanje i učestvovanje u sudskim postupcima podrazumijeva proširene kapacitete i drugačiju organizaciju rada, koja bi u prvi plan postavila sankcionisanje i gonjenje umjesto preventivnog djelovanja. Povrh svega, teret dokazivanja u prekršajnim postupcima je kao i u krivičnom postupku, na ovlaštenom organu, i mora zadovoljiti visok standard izvjesnosti, što predstavlja izazov nakon pojednostavljenog postupka istrage koja se vodi pred Ombudsmenom za ljudska prava, a što za sobom povlači pitanje troškova zastupanja u slučaju oslobađajuće presude.

podrazumijeva preduzimanje mjera kada je već došlo do povrede prava ili kada šteta već nastupi. Proaktivan pristup moguće je realizovati na različite načine, ali najčešće obuhvata edukacije državnih službenika i drugih osoba koje imaju javne ovlasti, s fokusom na specifične oblasti zaštite ljudskih prava rada, upoznavanje sa strateškim dokumentima koji se odnose na pojedine oblasti prava, kao što su specijalni izvještaji Ombudsmena BiH ili preporuke međunarodnih tijela, konsultacije, razmjena mišljenja ili uključivanje što većeg broja zainteresovanih aktera, kao što su organizacije civilnog društva ili akademska zajednica u postupku donošenja odluka (što uključuje i propise), s ciljem prevencije potencijalnih kršenja ljudskih prava, te ukazivanja nadležnim organima u kojem pravcu treba djelovati kako bi se potencijalna kršenja prava spriječila ili zaustavila. Kao primjeri dobre prakse iz iskustva Ombudsmena BiH ističu se programi obuke i usavršavanja o ljudskim pravima za policijske službenike, učenike, studente, osobe koje imaju/vrše javne ovlasti, predstavnike nevladinog sektora i dr.

Positivno je da je i Parlament Federacije BiH prepoznao značaj preporuka Ombudsmena BiH i njihove implementacije¹¹⁵ kada je od Ombudsmena BiH zatražio da dostavi podatke o preporukama upućenim pojedincima, federalnim i kantonalnim organima, kao osnov za održavanje tematske sjednice Predstavničkog doma. Također, u prethodnom periodu, Ombudsmenima BiH dostavljana su zastupnička pitanja svih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini vezana za stepen implementacije pojedinačnih preporuka, a Ombudsmeni BiH su uglavnom dobijali pozitivne komentare za svoj rad od strane predstavnika zakonodavne vlasti na svim nivoima i pojedinačno od poslanika/zastupnika. Ovo uključuje i pitanja provođenja preporuka Ombudsmena BiH, kao i razloge za nepostupanje organa izvršne vlasti po zahtjevima Institucije ombudsmena.

Sve navedeno rezultiralo je da je Institucija ombudsmena, prvi put od uspostavljanja 1996. godine odlučila izraditi Specijalni izvještaj o provođenju preporuka Ombudsmena za ljudska prava, koji analizira razloge izostanka saradnje od strane javnih organa, označava javne organe koji ne provode preporuke Ombudsmena BiH, koji će kao takav biti javno predstavljen zakonodavnim organima na svim nivoima vlasti.

Aktivnosti na sačinjavanju Analize imale su i pozitivan efekat među organima koji su se u prethodnom periodu oglašili o preporuku Ombudsmena BiH. Tako je u toku sačinjavanja Analize, a na osnovu novopristiglih odgovora u 2022. godini utvrđeno da je u 54 slučaja preporuka naknadno ispoštovana (prekoračenje roka datog u preporuci) o čemu organ nije obavijestio Ombudsmene BiH, dok za preporuke iz 2023. godine taj broj iznosi 46. Ove brojke ukazuju na obrazac rasta broja realizovanih preporuka u 2023. godini, s obzirom da je, za razliku od 2022. godine (koja uključuje period za čitavu godinu), u 2023. godini uključen samo period do 30.06.2023. godine. Nadalje, u odgovorima su, u većini slučajeva, nadležni organi informisali Ombudsmene BiH o razlozima za nepostupanje po preporukama, koji stavljaju novo svjetlo na pojedine slučajeve (nedostatak finansijskih sredstava za implementaciju, postojanje preduslova na strani drugog organa, sudski postupak...), a što sve ima utjecaj na pitanje realizacije individualne preporuke od strane odgovornog organa.

¹¹⁵ Zaključak Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH sa 3. redovne sjednice, održane 06.07.2023. godine;

Međutim, činjenica je da o brojnim razlozima usljed kojih preporuka nije ispoštovana, ali i o naknadnoj realizaciji preporuke, organi nisu blagovremeno obavijestili Ombudsmene BiH, što su bili u obavezi. Sve navedeno nesporno ukazuje na nužnost kontinuiranog praćenja stepena realizacije izdatih preporuka od strane Institucije ombudsmena, a što nije uvijek bio slučaj.

Ombudsmeni BiH ujedno podsjećaju da Institucija ombudsmena predstavlja komunikacijski kanal između vlasti, građana i civilnog društva. Saradnja s institucijama vlasti je ključna u procesu ostvarivanja ljudskih prava građana zbog čega je važno jačati i dalje razvijati institucionalnu saradnju. Poseban fokus treba biti na institucijama vlasti koje nisu iskazale spremnost na saradnju s Institucijom ombudsmena s ciljem utvrđivanja uzroka, te poduzimanja aktivnosti na njihovom otklanjanju. U fokusu trebaju biti i institucije vlasti koje su ostvarile saradnju s Institucijom, ali bez iskazane spremnosti da postupe po upućenim preporukama. Ombudsmeni na ovom mjestu ukazuju na uobličeni standard relevantnih međunarodnih tijela za zaštitu ljudskih prava i posebno Evropskog suda za ljudska prava, da javni organi ne mogu koristiti nedostatak finansijskih sredstava kao opravdanje za neizvršavanje svojih obaveza predviđenih konvencijama.¹¹⁶

Povrh svega, Institucija ombudsmena je preventivni mehanizam zaštite osnovnih prava i sloboda građana, koja su propisana ustavom, zakonima, ali i međunarodnim konvencijama na čije se provođenje država obavezala. Otklanjanje povreda prava u saradnji Institucije ombudsmena i organa na koji su preporuke naslovljene predstavlja najefikasniji i najbezbolniji način sprečavanja i ispravljanja eventualnih nepravdi, prije nego što nastupi nepovratna šteta. Time se ujedno garantuje da neće doći do skupih i dugotrajnih sudskih procesa za zaštitu i ostvarivanje pojedinačnih prava, koji mogu predstavljati daleko veće opterećenje za sve strane u postupku, za razliku od postupka pred Institucijom ombudsmena koji je besplatan, manje formalan i prilagođen specifičnim okolnostima svakog pojedinačnog slučaja. Za razliku od drugih organa, Institucija ombudsmena u svakoj fazi postupka može posredovati između strana s ciljem postizanja sporazumnog rješavanja spora i na taj način djelovati kako bi se na što jednostavniji način došlo do zadovoljavajućeg rješenja. Istovremeno, za razliku od organa s ovlaštenjima prinude, Institucija ombudsmena djeluje isključivo na osnovu svog autoriteta, koji zbog toga mora biti prepoznat i prihvaćen u društvu, kako bi se podigao nivo zaštite osnovnih prava i sloboda građana u skladu s prihvaćenim međunarodnim standardima.

Konačno, mnoga međunarodna tijela redovno ukazuju na problem neizvršavanja preporuka Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine, kao što su npr. tijela UN-a, Evropska komisija za borbu protiv rasizma i netolerancije (ECRI) ili institucije Evropske unije. Bilo koja država, pa ni Bosna i Hercegovine ne smije sebi dozvoliti da se zbog neodgovornog stava ili samovolje pojedinca, kao ni zbog ignorisanja ove teme, prikazuje u negativnom svjetlu u pogledu ispunjavanja svojih međunarodnih obaveza ali i obezbjeđenja svojim građanima uživanja osnovnih prava i sloboda u svim segmentima života.

¹¹⁶ Vidi npr. presudu u predmetu Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, „Službeni glasnik BiH“, broj 38/18;

Rukovodeći se navedenim, a u skladu sa svojim ovlaštenjima iz Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, Ombudsmeni BiH upućuju

PREPORUKE

Zakonodavnim, sudskim i izvršnim organima svih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini, Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine, Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, kao i nosiocima javnih funkcija da poduzmu konkretne korake s ciljem podizanja svijesti o značaju poštivanja preporuka Ombudsmena BiH, kroz:

- održavanje redovnih tematskih sjednica o stanju ljudskih prava i stepenu implementacije preporuka Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine;
- pozivanje institucija i ovlaštenih lica na odgovornost u slučaju neprovođenja preporuka Ombudsmena za ljudska prava;
- propisivanje i provođenje posebnih vidova odgovornosti za organe i pojedince koji ne saraduju s Ombudsmenom BiH, kao što su politička ili budžetska odgovornost, uskraćivanje povjerenja, ograničenje mandata ili uslovljavanje daljeg obavljanja javne dužnosti;
- aktivnosti informisanja i povećanja svijesti o potrebi saradnje s Ombudsmenom BiH s ciljem većeg stepena implementacije preporuka, što uključuje edukacije ili obuke službenika;
- uspostavljanje internih mehanizama za zaštitu ljudskih prava, što uključuje usvajanje podzakonskih akata ili imenovanje službenika za zaštitu ljudskih prava;
- proaktivno djelovanje vlasti i civilnog društva na prevenciji kršenja ljudskih prava.

ANEKS – TABELE PREPORUKA 2022/2023. GODINA

Redni broj	Broj preporuke	Broj predmeta	Odgovorna strana	Realizacija	Zaprimljen odgovor	Obrazloženje	Napomena (dodatno)
1	P-1/22	Ž-MO-04-44/21	KBC MOSTAR -- MOSTAR	Nije realizovana		Smatramo da je šef Odjela za ginekologiju u svom izjašnjenju sve pojasnio, te da nikakvim postupanjem naših zaposlenika nisu povrijeđena bilo kakva prava žaliteljice.	
2	P-7/22	Ž-SA-05-1036/21	OPĆINA NOVO SARAJEVO -- SARAJEVO	Realizovana	DA	Iz odgovora Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo nije moguće zaključiti šta je poduzeto. Općina Novo Sarajevo: Rješenje o dodjeli u zakup poslovnog prostora više nema pravnu valjanost jer je isto bilo samo osnov za zaključenje ugovora o zakupu, a koji je po zahtjevu stranke raskinut 22.09.2022. godine, te je istog dana imenovani vratio - predao Općini poslovni prostor. Od navedenog datuma Općina raspolaže prostorom u skladu s odlukom o dodjeli u zakup poslovnih prostorija Općine Novo Sarajevo.	
3	P-10/22	Ž-BL-04-566/21	MUP ZE-DO KANTONA -- ZENICA	Realizovana	DA	MUP ZDK donio uvjerenje o radnom iskustvu.	

4	P-12/22	Ž-SA-05-698/18	OPĆINA VELIKA KLADUŠA -- VELIKA KLADUŠA	Ostvarena saradnja * intencija za realizaciju preporuke		Postupak izdavanja rješenja o urbanističkoj saglasnosti nije okončan. Treba napomenuti da radno mjesto urbanističko-građevinskog inspektora u Službi za komunalne djelatnosti, vodne resurse, zaštitu okoliša i inspeksijske poslove Općine već duži vremenski period nije popunjen, a niti jedan državni službenik zaposlen u ovom organu nema ovlaštenja za vršenje ovih poslova. Do sada raspisane konkursne procedure nisu okončane zapošljavanjem, a sve zbog slabe zainteresovanosti za predmetno radno mjesto.	
5	P-13/22	Ž-BL-06-753/21	FAKULTET POSLOVNE EKONOMIJE BIJELJINA -- BIJELJINA	Ostvarena saradnja		Ponovno dostavljen isti zaključak Senata, da je Senat upoznat s preporukom.	
6	P-15/22	Ž-LI-08-271/21	MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA KANTONA 10 -- LIVNO	Realizovana		Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Kantona 10: Ministarstvo je uložilo sve moguće napore i poduzelo niz radnji kojim su se otklonile pravne prepreke u davanju lovišta Bunarić i lovišta Mliništa - Paripovac na legalno korištenje. Data je saglasnost na davanje lovišta Bunarić na koncesiju i očekuje se objava javnog poziva.	
7	P-17/22	Ž-BL-05-804/21	GRAD BANJA LUKA – BANJA LUKA	Realizovana		Preporuka je ispoštovana. Klubu su dostavljene tražene informacije.	
8	P-18/22	Ž-BL-05-802/21	GRAD BANJA LUKA- ODJELJENJE ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE -- BANJA LUKA	Realizovana		Grad Banja Luka - urbanističko-građevinski inspektor je izvršio inspeksijski nadzor po predstavi stranke.	
9	P-19/22	Ž-BL-08-803/21	GRAD BANJA LUKA- GRADONAČELNIK -- BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor			

10	P-20/22	Ž-BL-05-859/21	MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA I VEZA REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Realizovana		Obavještavamo vas da smo vašu preporuku implementirali o čemu smo vas obavijestili dopisom od 17.02.2022. godine.	
11	P-21/22	Ž-BL-05-656/21	OPĆINA JAJCE -- JAJCE	Nije realizovana		Općinsko vijeće: OV Jajce nije poduzimalo aktivnosti kako bi postupilo po preporuci.	
12	P-23/22	Ž-SA-08-1304/21	PARLAMENT FEDERACIJE BIH -- SARAJEVO	Realizovana	DA	Zakonodavna inicijativa prihvaćena na način da se primanja po osnovu dodataka na djecu, primanja po osnovu stipendije učenicima i studentima izuzmu od izvršenja. Izmjene će biti unesene u Prednacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršnom postupku.	
13	P-24/22	Ž-SA-04-545/21	VLADA FEDERACIJE BIH -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			
14	P-26/22	Ž-SA-08-1264/21	OPĆINA HADŽIĆI -- HADŽIĆI	Nije realizovana	DA	Ostajemo pri ranije izrečenim stavovima.	
15	P-30/22	Ž-BL-05-534/21	ELEKTROPRENOS BIH -- BANJA LUKA	Ostvarena saradnja		Dana 30.10.2023. godine u sjedištu kompanije zaprimljena je presuda Suda BiH od 26.10.2023. godine. U vezi s naprijed navedenim kompanija će u zakonskom roku postupiti prema uputstvima datim u Presudi i u skladu sa ZOSPI BiH.	
16	P-31/22	Ž-BL-01-38/21	MINISTARSTVO ZDRAVLJA I SOCIJALNE ZAŠTITE RS – BANJA LUKA	Realizovana		Ministarstvo vanjskih poslova: Ministarstvo je postupilo po preporuci.	
17	P-32/22	Ž-BL-05-829/21	MUP REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Ostvarena saradnja		PU Doboj: Dostavljena obavijest stranci ZOSPI.	
18	P-33/22	Ž-BL-05-663/21	MINISTARSTVO OBRAZOVANJA NAUKE KULTURE I SPORTA UNSKO-SANSKOG KANTONA -- BIHAĆ	Nije zaprimljen odgovor			

19	P-34/22	Ž-BL-04-85/21	ŽELJEZNICA REPUBLIKE SRPSKE -- DOBOJ	Nije zaprimljen odgovor			
20	P-36/22	Ž-SA-05-827/21	JP AUTOCESTE FBIH DOO MOSTAR -- MOSTAR	Ostvarena saradnja	DA	Nakon dostavljanja potrebnih informacija od strane JP Autoceste FBIH pitanje će se ponovo razmotriti, te će naknadno obavijestiti Ombudmene BiH.	
21	P-38/22	Ž-SA-08-506/21	OPĆINA BOSANSKI BROD -- BOSANSKI BROD	Nije realizovano	DA	Općina Brod nema raspoloživih stanova za dodjelu drugog odgovarajućeg stana umjesto ratom uništenog stana, niti stanova koje Općina daje u zakup. Općina Brod za sada ne može udovoljiti zahtjevu stranke.	
22	P-45/22	Ž-SA-05-1089/21 Ž-SA-05-1090/21	UPRAVNI ODBOR JU CENTAR ZA NAPREDNE TEHNOLOGIJE U SARAJEVU -- SARAJEVO	Nije realizovana	DA	Ministarstvo privrede Sarajevo: Mjere i radnje iz navedene preporuke nemaju osnov utemeljen u odnosnim važećim propisima i aktima. Stoga vaša preporuka nije mogla biti realizovana.	
23	P-47/22	Ž-SA-08-1295/21 Ž-SA-08-1302/21	FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA, POREZNA UPRAVA FEDERACIJE BIH, POREZNA ISPOSTAVA STARI GRAD – SARAJEVO	Realizovana Ostvarena saradnja - nema informacije o realizaciji, samo prosljeđivanje	DA	Vlada FBiH: da je Federalno ministarstvo finansija zatražilo od Porezne uprave FBiH nadležno postupanje prema članu 19. Pravilnika o postupku podnošenja poreznih prijava, odnosno da ih informišu koje mjere su poduzeli kako bi preporuka bila ispoštovana. Porezna uprava FBiH realizovala preporuku.	
24	P-49/22	Ž-SA-05-89/21	VLADA FEDERACIJE BIH -- SARAJEVO	Realizovana	DA	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike Sarajevo: Ministarstvo je poduzelo aktivnosti iz svoje nadležnosti kako bi postupilo po navedenoj preporuci s ciljem razrješenja navedenog člana Upravnog odbora FZ PIO i pokretanja novog postupka za imenovanje članova upravnog odbora FZ PIO.	
25	P-51/22	Ž-MO-04-91/21	MUP HNK/Ž -- MOSTAR	Ostvarena saradnja s MUP HNK Nije realizovana	DA	MUP HNK: Uvidom u navedenu preporuku utvrdili smo da se ista odnosi na Vladu HNK i Ministarstvo finansija u čijoj nadležnosti je postupak izvršenja pravomoćnih presuda.	

26	P-52/22	Ž-SA-08-884/19	OPĆINA GLAMOČ -- GLAMOČ	Nije zaprimljen odgovor			
27	P-53/22	Ž-SA-04-936/21	FAKULTET ISLAMSKIH NAUKA SARAJEVO -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			
28	P-54/22	Ž-BL-04-596/21	VLADA REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor			
29	P-56/22	Ž-BL-05-756/21	REPUBLIČKI SEKRETARIJAT ZA RASELJENA LICA I MIGRACIJE -- BANJA LUKA	Ostvarena saradnja		Grad Bosanska Krupa: Predmet je u fazi čekanja presude Ustavnog suda BiH po apelaciji koju je podnijela stranka dana 09.07.2022. godine. Vlada RS: Preporuke koje su donesene nisu se mogle provesti s obzirom da Republički sekretarijat za raseljena lica i migracije nije implementirao novi projekat niti imao namjenska sredstva kako bi riješio trajno stambeno zbrinjavanje korisnice koja želi integraciju na području grada Banja Luka.	
30	P-57/22	Ž-BL-05-648/21	GRAD BANJA LUKA -- BANJALUKA	Realizovana		Preporuka realizovana. Dostavljeni su traženi podaci.	
31	P-58/22	Ž-BL-08-761/21	OPŠTINA KNEŽEVO -- KNEŽEVO	Realizovana	DA	Opština Kneževo će uvažiti zahtjev, te u skladu sa svojim mogućnostima u toku 2024. godine nabaviti i postaviti neophodnu signalizaciju.	
32	P-59/22	Ž-BL-05-811/21	UNIVERZITETSKI KLINIČKI CENTAR BANJA LUKA -- BANJA LUKA	Ostvarena saradnja	DA	U odgovoru UKC BL navodi se da je podnosiocu žalbe dostavljena informacija Republičkog zavoda za standardizaciju i meteorologiju, na osnovu koje se vidi da zdravstvene ustanove u RS nisu dužne raditi verifikaciju zahtjevom navedenih uređaja.	
33	P-60/22	Ž-BL-05-776/21	KOMUNALNO D.O.O. BOSANSKI PETROVAC -- BOSANSKI PETROVAC	Nije svrsishodna	DA	*Smatramo da preporuka u predmetu po žalbi, data od strane Ombudsmena BiH nije svrsishodna.	

34	P-61/22	Ž-BL-05-729/21	REPUBLIČKA UPRAVA ZA GEODETSKE I IMOVINSKOPRAVNE POSLOVE – BANJA LUKA	Ostvarena saradnja		04.04.2022. godine dostavili odgovor na preporuku u kojem su obrazložili preduzete mjere i radnje. Advokatu su dostavljeni podaci i prateća dokumentacija iz Područne jedinice Prnjavor za lice V.S, a što potvrđuje svojim pečatom i potpisom na dostavnici koja se nalazi na dnu predmeta.	
35	P-62/22	Ž-BL-05-689/21	UNIVERZITETSKI KLINIČKI CENTAR BANJA LUKA -- BANJA LUKA	Ostvarena saradnja	DA	U odgovoru UKC BL navodi se da zahtjevu podnosioca žalbe nije moguće udovoljiti jer zahtjev uključuje komercijalne interese treće strane koja je obaviještena o zahtjevu i protivni se objavi, posebno zbog sudskog postupka koji je u toku.	
36	P-66/22	Ž-BL-04-99/22	FOND ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA -- BRČKO	Realizovana		Preporuka realizovana. Doneseno je rješenje.	
37	P-67/22	Ž-BL-04-363/21	ELEKTRODISTRIBUCIJA PRIJEDOR -- PRIJEDOR	Nije zaprimljen odgovor			
38	P-69/22	Ž-LI-05-16/22	MINISTARSTVO NAUKE, PROSVJETE, KULTURE I SPORTA KANTONA 10 -- LIVNO	Realizovana		Ministarstvo nauke, prosvjete, kulture i sporta Kantona 10: Postupak imenovanja Školskog odbora Srednje škole Tin Ujević Glamoč se proveo u 2023. godini. Izvršena je realizacija preporuke.	
39	P-71/22	Ž-BR-04-158/21	SKUPŠTINA BRČKO DISTRIKTA BIH – BRČKO	Ostvarena saradnja Nije realizovana	DA	Skupština BD: Nakon provedene rasprave Komisija iznosi mišljenje da nisu uskraćena zakonska prava policijskim službenicima BD zbog činjenice da su noćni rad i rad subotom i nedjeljom regulisani dodatkom koji iznosi 30% osnovne plaće. Vlada BD prosljedila preporuku policiji BD na postupanje.	
40	P-73/22	Ž-BR-05-19/22	DOM ZDRAVLJA TEOČAK – TEOČAK	Realizovana	DA	Postupljeno po preporuci. Doneseno rješenje po zahtjevu za pristup informacijama i ispoštovana dvostepenost postupka.	

41	P-77/22	Ž-SA-04-1285/21	MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOG UREĐENJA HNK – MOSTAR	Nije realizovana	DA	Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja HNK: Uvažavajući vašu preporuku ovo ministarstvo je ponovo razmotrilo predmetne zahtjeve podnosioca i utvrdilo činjenično stanje u spisima predmeta, te je zaključeno da je odluka identična već donesenim odlukama Ministarstva, odnosno da Ministarstvo u cijelosti ostaje pri predmetnim donesenim neupravnim aktima.	
42	P-79/22	Ž-SA-05-222/21	SKUPŠTINA JKP "RADNIK" D.O.O. ZAVIDOVIĆI – ZAVIDOVIĆI	Nije zaprimljen odgovor			
43	P-81/22	Ž-BL-05-4/22	MINISTARSTVO RADA I BORAČKO-INVALIDSKE ZAŠTITE REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor			
44	P-82/22	Ž-BL-05-631/21	GRAD GRADIŠKA – GRADIŠKA	Nije realizovana		Nismo u mogućnosti postupiti po navedenoj preporuci.	
45	P-83/22	Ž-BL-05-871/21	VLADA REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor			
46	P-84/22	Ž-BL-05-876/21	MINISTARSTVO RADA I BORAČKO INVALIDSKE ZAŠTITE REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor			
47	P-85/22	Ž-BL-05-41/22	UNIVERZITET U BANJOJ LUCI – BANJA LUKA	Ostvarena saradnja *uvid u predmet		Na navedenu preporuku dostavili smo odgovor od 20.04.2022. godine.	
48	P-87/22	Ž-BL-05-509/21	VLADA UNSKO SANSKOG KANTONA – BIHAĆ	Nema izjašnjenja o realizaciji	DA	Organ obavijestio da je IOLJP zatvorila predmet.	

49	P-92/22	Ž-BR-08-228/21	TRAŽENO MIŠLJENJE - NEMA SUPROTNE STRANE	Ostvarena saradnja	DA	Ministarstvo za kulturu sport i mlade Tuzlanskog kantona: Zbog nedostatka ljudskih resursa nismo bili u mogućnosti pristupiti izradi izmjena i dopuna Zakona o sportu, a što smo prethodno naveli kao mjeru koja bi jednim dijelom precizirala odredbe trenutno važećeg Zakona o sportu i otklonila nejasnoće kad je u pitanju nadzor nad radom pravnih lica u oblasti sporta. Imamo namjeru u narednom periodu pristupiti ovoj aktivnosti.	
50	P-94/22	Ž-MO-05-142/21	GRAD MOSTAR – MOSTAR	Nije realizovana	DA	Nije donesena odluka – rješenje.	
51	P-95/22	Ž-SA-04-984/21	JU SREDNJA UGOSTITELJSKO- TURISTIČKA ŠKOLA SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo: Nakon što novi Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u KS stupi na snagu, pristupit će se izradi novih podzakonskih akata.	
52	P-96/22	Ž-SA-05-232/22	OPĆINA NOVI GRAD SARAJEVO -- SARAJEVO	Nije realizovana		Općina Novi Grad: Ne postoji valjan pravni osnov da se predmetno rješenje poništi.	
53	P-97/22	Ž-BL-01-205/21	CENTAR ZA SOCIJALNI RAD MOSTAR – MOSTAR	Djelimično realizovana			Tužilaštvo HNK je poduzelo sve mjere iz svoje nadležnosti i o tome obavijestilo Instituciju ombudsmana, a potrebne informacije su dostavljene Centru za socijalni rad Grada Mostara
54	P-98/22	Ž-SA-05-1131/21	OPĆINA TEŠANJ -- TEŠANJ	Nije zaprimljen odgovor			
55	P-99/22	Ž-SA-08-1024/21	OPĆINA STARI GRAD SARAJEVO - SLUŽBA ZA URBANIZAM -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			

56	P-103/22	Ž-BR-05-160/21	POLICIJA TUZLA -- TUZLA	Ostvarena saradnja *nemogućnost realizacije *intencija za realizaciju		Ministarstvo sigurnosti BiH: Predmetno lice je državljanin BiH, ne podliježe Zakonu o strancima i nije u nadležnosti Službe za poslove sa strancima. Centar za socijalni rad: Centar je od Federalnog ministarstva rada i socijalne politike tražio da se pod sredstvom Ministarstva vanjskih poslova BiH prosljedi Ambasadi BiH u SR Njemačkoj informacija u vezi LE. Isti je vraćen ovom centru sa naznakom da nisu u mogućnosti dostaviti nadležnom njemačkom organu, te da ovaj centar iznađe mogućnost za plaćanje prevoda navedene dokumentacije kako bi istu mogli ponovo prosljediti.
57	P-105/22	Ž-SA-04-1099/21	JU GIMNAZIJA OBALA -- OBALA KULINA BANA 3, SARAJEVO	Realizovana	DA	Donesena odluka od 13.05.2022. godine kojom se Komisiji za utvrđivanje prijedloga za prijem radnika nalaže postupanje po preporuci.
58	P-107/22	Ž-SA-06-1232/21	BH GAS D.O.O. SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja Nije moguće realizovati preporuku	DA	Žalitelj u mjesecu martu imenovan na javnu dužnost kao ministar Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša. Miruju mu prava i obaveze iz radnog odnosa.
59	P-109/22	Ž-SA-05-1301/21	KOMISIJA ZA UTVRĐIVANJE PROMETNE VRIJEDNOSTI NEPOKRETNOSTI I PRAVA GRADA TUZLA -- TUZLA	Prosljeđivanje odgovora	DA	Komisija za utvrđivanje prometne vrijednosti i nepokretnosti Grada Tuzla nema nadležnost za postupanje, upravno rješavanje i meritorno odlučivanje u smislu odredbi Zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH koje se odnose na službene evidencije porezne uprave FBiH. Inicijalni akt žalitelja i preporuka Ombudsmena BiH prosljeđena na nadležno postupanje Poreznoj upravi FBiH.

60	P-110/22	Ž-SA-05-239/22	MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU, RASELJENA LICA I IZBJEGLICE KANTONA SARAJEVO -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor		
61	P-111/22	Ž-SA-05-359/22	OPĆINA NOVI GRAD -- NOVI GRAD	Nije realizovana		Preporuka nije ispoštovana Rješenje od 04.04.2022. godine postalo je konačno, odnosno sva je redovna upravna procedura u upravnom postupku... evidentno je da ne postoji ni jedan valjan razlog da se rješenje poništi.
62	P-112/22	Ž-SA-08-157/22	OPĆINA ILIDŽA -- ILIDŽA	Nije zaprimljen odgovor		
63	P-113/22	Ž-SA-05-943/20	--	Realizovana	DA	23.12.2022. godine na poziciju ministra MUP-a Zeničko-dobojskog kantona imenovan Benjamin Sinanović. Dario Pekić prestao vršiti dužnost.
64	P-114/22	Ž-SA-08-1100/21	FEDERALNO MINISTARSTVO ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE MOSTAR -- MOSTAR	Nije realizovana	DA	Ministarstvo prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša, povratka i stambenih poslova Travnik: Ministarstvo je stava da se pravosnažno rješenje Ministarstva neće poništavati.
65	P-115/22	Ž-SA-08-41/22	SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVANJE KANTONA SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	U Službi nije donesen i usvojen novi Pravilnik o radu, s obzirom na složenu problematiku i proceduru usvajanja i donošenja dokumenta. Preporuka još uvijek nije realizovana.
66	P-116/22	Ž-BL-06-125/22	MINISTARSTVO RADA I BORAČKO-INVALIDSKE ZAŠTITE REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor		
67	P-117/22	Ž-BL-05-2/22	ELEKTRO-BIJELJINA AD -- BIJELJINA	Nije zaprimljen odgovor		

68	P-118/22	Ž-BL-05-71/22	MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA BIH – SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			
69	P-121/22	Ž-BL-01-781/20	OKRUŽNO TUŽILAŠTVO BANJA LUKA – BANJA LUKA	Realizovana		Osnovni sud u Banjoj Luci: krivični postupak završen i donesena je presuda.	
70	P-122/22	Ž-BL-06-49/22	JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD PRIJEDOR -- PRIJEDOR	Ostvarena saradnja		Preporuka se ne može realizovati jer je sudski postupak u toku.	
71	P-123/22	Ž-BL-04-106/22	FILOZOFSKI FAKULTET - - SARAJEVO	Nije realizovana		Preporuka Ombudsmena BiH je pravno neutemeljena jer je svako dužan da se pridržava Ustava i Zakona kako je to propisano članom 45. Ustava RS, pri čemu bi postupanjem po navedenoj preporuci ovo ministarstvo prekršilo Zakon o visokom obrazovanju i izašlo izvan okvira svoje nadležnosti.	
72	P-126/22	Ž-SA-05-888/21	VLADA FEDERACIJE BIH -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			
73	P-127/22	Ž-SA-06-72/22	FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	Federalno ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Sarajevo: Skrećemo pažnju da je u toku 2019. godine izvršena isplata naknade za smrt člana uže porodice.	
74	P-129/22	Ž-BL-05-11/22 Ž-BL-05-13/22	OPĆINA SANSKI MOST -- SANSKI MOST	Nije zaprimljen odgovor			
75	P-130/22	Ž-BL-05-12/22 Ž-BL-05-14/22 Ž-BL-05-140/22 Ž-BL-05-15/22, Ž-BL-05-725/21	OPĆINA SANSKI MOST -- SANSKI MOST	Realizovana		Tokom 2023. godine proveden postupak izbora i imenovanja u skladu sa Zakonom. Nije bilo žalbe vezano za sam postupak.	
76	P-134/22	Ž-MO-04-63/21	FEDERALNI ZAVOD PIO/MIO MOSTAR -- MOSTAR	Ostvarena saradnja	DA	Doneseno drugostepeno rješenje Pokrenut upravni spor kod Kantonalnog suda u Mostaru kome je predmet ustupljen.	

77	P-135/22	Ž-MO-05-131/21	GRAD MOSTAR-SLUŽBA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE -- MOSTAR	Ostvarena saradnja	DA	Vlada HNK je dostavila odgovor Ministarstva prostornog građenja i prostornog uređenja. U toku je postupak usklađivanja postojećeg važećeg Zakona o upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrada sa Zakonom o stvarnim pravima.
78	P-136/22	Ž-MO-08-7/22	OPĆINSKI SUD ČAPLJINA -- ČAPLJINA	Realizovana		Postupak u ovoj pravnoj stvari je okončan.
79	P-139/22	Ž-BL-08-7/22	OKRUŽNI SUD BANJA LUKA -- BANJA LUKA	Realizovana		JU zavod za zapošljavanje Republike Srpske: Preporuka je ispoštovana, stranci priznato pravo na penzijsko-invalidsko osiguranje.
80	P-142/22	Ž-SA-05-1102/21	VLADA KANTONA SARAJEVO -- SARAJEVO	Nije realizovana	DA	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice nema mogućnosti da bilo kakvom aktivnosti ili pravnom radnjom izmjeni odluku Vlade KS vezano za nedavanje saglasnosti za imenovanje Skoko Ismeta za direktora KJU Gerontološki centar.
81	P-143/22	Ž-SA-04-386/22	ELEKTROPRIVREDA BIH - ELEKTRODISTRIBUCIJA BIHAĆ -- BIHAĆ	Realizovana		Preporuka je ispoštovana. Izvršeno je priključenje električne energije na porodičnoj kući.
82	P-146/22	Ž-MO-04-111/21	MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, KULTURE I SPORTA HNK -- MOSTAR	Realizovana Prosljeđivanje odgovora	DA	Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta HNK: ADS je okončala javni konkurs za popunu radnog mjesta državnog službenika bez postavljenja na radno mjesto kantonalni prosvjetni inspektor, a Skupština HNK dana 05.10.2022. godine je usvojila Zakon o izmjenama Zakona o prosvjetnoj inspekciji. Kabinet premijera prosljeđio Ministarstvu.
83	P-147/22	Ž-BL-05-396/21	GRAD BANJA LUKA – BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor		
84	P-149/22	Ž-BR-08-270/21	KANTONALNO TUŽILAŠTVO TUZLANSKOG KANTONA -- TUZLA	Realizovana	DA	Tužilac je iscrpio sve istražne radnje, te se i pored tako većeg broja istražnih radnji nije mogao utvrditi identitet počinioca krivičnog djela koji je do danas ostao nepoznat.

85	P-151/22	Ž-MO-05-159/21	MUP HNK -- MOSTAR	Realizovana	DA	Preporuke u cijelosti ispoštovane.	
86	P-153/22	Ž-SA-05-526/22	OPŠTINA NOVI GRAD -- NOVI GRAD	Nije realizovana		Preporuka nije ispoštovana. Ne postoji valjan pravni osnov da se predmetno rješenje poništi.	
87	P-154/22	Ž-SA-05-125/22	VLADA UNSKO- SANSKOG KANTONA -- BIHAĆ	Realizovana		Doneseno je rješenje.	
88	P-155/22	Ž-SA-05-278/22	VLADA SBK -- TRAVNIK	Ostvarena saradnja		Ministarstvo obrazovanja: Ministarstvo će po preporuci upoznati i članove Vlade SBK.	
89	P-156/22	Ž-SA-04-112/22	FEDERALNI ZAVOD PIO/MIO -- TUZLA	Nije zaprimljen odgovor			
90	P-157/22	Ž-SA-06-116/22 Ž-SA-06-131/22	JU DOM ZDRAVLJA GORNJI VAKUF -- GORNJI VAKUF - USKOPLJE	Nije zaprimljen odgovor			
91	P-160/22	Ž-SA-04-799/21	ZAVOD ZA ZAŠTITU KULTURNO- HISTORIJSKOG I PRIRODNOG NASLIJEĐA -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			
92	P-161/22	Ž-SA-08-355/22	KANTONALNA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE KANTONA SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Sarajevo: Ministarstvo nema nadležnost da naloži Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove, kao ni Službi za privredu i turizam Općine Ilidža na koji način će postupiti u pojedinim predmetima, iz kojih razloga nema ni mogućnost da poduzme bilo kakve aktivnosti s ciljem rješavanja ove pravne stvari.	
93	P-164/22	Ž-SA-02-327/22	GRAD ZENICA -- ZENICA	Nije zaprimljen odgovor			

94	P-166/22	Ž-BL-05-122/22	MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, KULTURE I SPORTA USK -- BIHAĆ	Nije realizovana		Predsjednik upravnog odbora JU Dječije obdanište: I dalje smatram da su vaše preporuke neosnovane i da je Upravni odbor ispoštovao Zakon o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima.	
95	P-167/22	Ž-BL-05-192/22	JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD KOZARSKA DUBICA -- KOZARSKA DUBICA	Nije realizovana		Opština: Stambeni prostor koji je Opština Kozarska Dubica dodijelila stranci jedini je kojim raspolažemo. Ne postoji mogućnost obezbjeđenja nekog drugog.	
96	P-171/22	Ž-BL-05-155/22	MINISTARSTVO RADA I BORAČKO-INVALIDSKE ZAŠTITE REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor			
97	P-175/22	Ž-BR-04-113/22	FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA, POREZNA UPRAVA FEDERACIJE BIH, POREZNA ISPOSTAVA STARI GRAD -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			
98	P-176/22	Ž-BR-01-84/22	DOM ZDRAVLJA LUKAVAC -- LUKAVAC	Realizovana	DA	Javnoj ustanovi za odgoj i obrazovanje djece predškolskog uzrasta Lukavac - preporuka u cijelosti ispoštovana	
99	P-178/22	Ž-BR-01-25/22	JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD KALESIJA -- KALESIJA	Nije zaprimljen odgovor			
100	P-179/22	Ž-BR-08-30/22	KANTONALNI SUD TUZLA -- TUZLA	Realizovana	DA	Preporuka je ispoštovana. Predmet završen 16.12.2022. godine.	
101	P-180/22	Ž-SA-06-117/22 Ž-SA-06-118/22 Ž-SA-06-119/22	MUP KANTONA SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	Federalna uprava policije: Ponovo ukazujemo da su žalitelji pokrenuli postupke pred Općinskim sudom u Sarajevu protiv FUP i Policijskog odbora za policijske službenike FBiH. FUP nema apsolutno nikakvu zakonsku mogućnost niti nadležnost za meritorno odlučivanje po žalbama podnosioca žalbi.	

102	P-181/22	Ž-BL-05-24/22	MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA I VEZA REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor			
103	P-182/22	Ž-BL-05-175/22	MINISTARSTVO RADA I BORAČKO- INVALIDSKE ZAŠTITE REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Realizovana		Omogućen pristup traženim informacijama.	
104	P-186/22	Ž-BL-06-98/22	MINISTARSTVO PROSVJETE I KULTURE RS -- BANJA LUKA	Ostvarena saradnja		Republička uprava za inspekcijske poslove: Evidentno je da ste zaprimili odgovor te da je jasno navedeno koja su ovlaštenja inspektora za prosvjetu i sport, način imenovanja direktora osnovnih škola, te da se po navedenom predmetu već postupalo. Republički inspektor nema ovlaštenja nad radom Ministarstva prosvjete i kulture RS.	
105	P-187/22	Ž-BL-06-240/22	VLADA FEDERACIJE BIH -- SARAJEVO	Realizovana		Federalno ministarstvo pravde: Izvršene su izmjene i dopune Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u FBiH na način da se navedenim pod određenim uslovima koji važe za članove Vlade FBiH i njihove savjetnike, te rukovodeće državne službenike osigura naknada za odvojeni život od porodice i smještaj u mjestu rada, kao i naknada za obavezno dežurstvo ili pripravnost za rad.	
106	P-188/22	Ž-BL-04-395/21	FEDERALNI ZAVOD PIO/MIO -- TUZLA	Realizovana	DA	Priznato je pravo na srazmjernu invalidsku penziju koja pada na teret bh. osiguranja.	
107	P-189/22	Ž-SA-05-793/21	OPĆINA ZAVIDOVIĆI -- ZAVIDOVIĆI	Nije zaprimljen odgovor			
108	P-190/22	Ž-SA-05-488/22	JU VETERINARSKA STANICA SANSKI MOST - - SANSKI MOST	Nije zaprimljen odgovor			
109	P-191/22	Ž-MO-06-56/22	GRAD MOSTAR -- MOSTAR	Nije zaprimljen odgovor			

110	P-194/22	Ž-SA-04-415/22 Ž-SA-06-416/22	UNIVERZITET U SARAJEVU -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			
111	P-196/22	Ž-BL-08-245/22	GRAD BANJA LUKA – BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor			
112	P-197/22	Ž-SA-05-363/22	OPĆINA CENTAR SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	Ukoliko općinsko vijeće Općine Centar usvoji prijedlog odluke o uslovima, kriterijima i postupku za dodjelu i kupovinu napuštenih stanova privatiziranih preduzeća, krenut će se u realizaciju iste. Bit će te blagovremeno obaviješteni.	
113	P-199/22	Ž-LI-08-91/22	UPRAVA ZA PITANJA BRANITELJA TOMISLAVGRAD -- TOMISLAVGRAD	Realizovana		Na osnovu rješenja stranka je ostvarila pravo na stambeno zbrinjavanje.	
114	P-200/22	Ž-SA-04-1114/21	JZU BOLNICA ISTOČNO SARAJEVO -- ISTOČNO SARAJEVO	Nije realizovana.	DA	JZU ispunjava uslove u pogledu kadra, prostora i opreme za rad, te je 14.04.2022. godine izvršena certifikacija objekta.	
115	P-201/22	Ž-SA-05-357/22	JP ELEKTROPRIVREDA BIH -- SARAJEVO	Nije realizovana	DA	Ponovno su dostavili akt iz 2022. godine u kojem su naveli da su već preuzeli aktivnosti s ciljem pripreme i donošenja uputstva o sprovođenju testa javnog interesa. Preporuka nije realizovana.	
116	P-202/22	Ž-SA-02-413/22	FEDERALNI ZAVOD PIO/MIO -- TUZLA	Nije realizovana	DA	Dom zdravlja: Prijava o nesreći na poslu za žaliteljicu nije protokolirana. JU ističe da se u ovom predmetu ništa ne može uraditi nakon proteka 13, 14 godina i da je sva pitanja trebala rješavati u zakonskim rokovima i sa radnikom koji je radio na spornom obrascu.	
117	P-203/22	Ž-SA-06-580/20	FEDERALNO MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA -- SARAJEVO	Nije realizovana	DA	Potvrđujemo da nije došlo do promjene u stavu, a ni do promjene propisa koji tretiraju status zaposlenika Centra za forenzička ispitivanja, vještačenja i istraživanja FUP-a.	
118	P-205/22	Ž-SA-01-148/22	JU OŠ "MALTA" -- SARAJEVO	Realizovana	DA	Ministarstvo: Preporuka je ispoštovana..	

119	P-207/22	Ž-BL-02-337/22 Ž-BL-02-373/22 Ž-BL-02-374/22	FOND ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA RS – BANJA LUKA	Ostvarena saradnja		Sve preporuke koje se tiču proširivanja prava osiguranika su dobrodošle, a Fond će nastojati da u okviru svojih mogućnosti konstantno proširuje prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja.	
120	P-208/22	Ž-SA-06-275/22	VLADA FEDERACIJE BIH -- SARAJEVO	Prosljeđivanje odgovora		Ured premijera: Pisano je Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike od kojeg se traži da premijera i Instituciju ombudsmena informiše o mjerama i aktivnostima na realizaciji preporuke koja se odnosila na proceduru usvajanja Zakona o upotrebi znakovnog jezika u FBiH.	
121	P-209/22	Ž-SA-05-389/22	GRADSKO VIJEĆE GRADA ZENICA -- ZENICA	Realizovana	Da	Preporuka je ispoštovana.	
122	P-210/22	Ž-SA-04-1259/21	JKP GRAS SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	Ministarstvo saobraćaja: Izmirenje obaveza za doprinose iz radnog odnosa je u nadležnosti Grasa Gras: Činjenica da je preduzeće Gras u stanju nelikvidnosti je sama po sebi razlog nemogućnosti postupanja po preporuci. Naše obaveze po pitanju poreza i doprinosa namjeravamo izmiriti svim uposlenicima kad se steknu uslovi.	
123	P-212/22	Ž-SA-08-374/22	OPŠTINA NOVI GRAD -- NOVI GRAD	Nije realizovana	DA	Općinske službe su dužne poštivati zakone i odluke općinskog vijeća i primjenjivati ih u obimu ovlaštenja i prava koja su takvim aktima utvrđena zbog čega bi postupanje izvan utvrđenih procedura i pravnih akata bilo neosnovano.	
124	P-213/22	Ž-BL-08-459/20	OKRUŽNI PRIVREDNI SUD BANJA LUKA -- BANJA LUKA	Ostvarena saradnja	DA	Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine: Istraga u navedenom predmetu je još uvijek u toku i predmet nije okončan.	

125	P-214/22	Ž-LI-06-75/22	OPĆINA BOSANSKO GRAHOVO -- BOSANSKO GRAHOVO	Nije realizovana	DA	Zaprimljen je odgovor. Preporuka nije ispoštovana.	
126	P-215/22	Ž-LI-08-74/22	ŽALBENO VIJEĆE KANTONA 10 -- LIVNO	Nije zaprimljen odgovor			
127	P-216/22	Od Ž-BR-06-144/22 do Ž-BR-06-173/22 zajedno sa Ž-SA-04-789/22	KANTON TUZLA MINISTARSTVO OBRAZOVANJA NAUKE KULTURE I SPORTA -- TUZLA	Nije realizovana	DA	Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona: Pitanje prednosti pri zapošljavanju pripadnika boračke populacije moralo bi se razmotriti u okviru propisa višeg ranga kojim je regulisana oblast boračko-invalidske zaštite, te ukoliko isti nisu u saglasnosti s važećim pravnim sistemom izvršiti njihovo usklađivanje, a što bi sa sobom povuklo pitanje usklađivanja podzakonskih propisa u konkretnom slučaju i predmetnog pravilnika. Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Tuzlanskog kantona: Nakon donošenja Izmjena i dopuna Pravilnika o uslovima, kriterijima i postupku zapošljavanja u javnim ustanovama osnovnog i srednjeg obrazovanja na području TK od strane ministra obrazovanja i nauke TK, shodno navedenoj preporuci, stvorit će se uslovi za postupanje ovog organa.	
128	P-217/22	Ž-SA-05-279/22	OPŠTINA PALE -- PALE	Nije zaprimljen odgovor			

129	P-219/22	Ž-BL-04-408/22	MUP REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Ostvarena saradnja		Agencija za državnu upravu RS navodi: Kada su u pitanju preporuke Ombudsmena, Ministarstvo uprave i lokalne samouprave, kao resorno nadležno Ministarstvo i obrađivač propisa u ovoj oblasti će cijeniti odredbe važećih propisa, kao i preporuku Ombudsmena u narednom periodu u postupku izmjena i dopuna postojeće ili eventualne izrade i donošenja novih propisa u ovoj oblasti. Također, Agencija smatra da nije došlo do povrede prava žaliteljice. MUP RS naveo je da je ovaj organ u ovoj pravnoj stvari postupao isključivo u skladu s važećom regulativom.	
130	P-221/22	Ž-BL-05-681/20	OKRUŽNO TUŽILAŠTVO PRIJEDOR -- PRIJEDOR	Ostvarena saradnja	DA	Postupajući tužilac postupa u predmetu u skladu sa ZKP. Donošenjem tužilačke odluke na osnovu nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja prekršila bi se odredba člana 233. stav (1) ZKP.	
131	P-223/22	Ž-BL-02-176/22	MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA BIH - - SARAJEVO	Ostvarena saradnja *intencija za rješavanje problema		Preporuka nije implementirana, ali smatraju da trebaju nastaviti napore s ciljem iznalaženja načina kako bi se prevazišle poteškoće koje se kroz sukob nadležnosti reflektiraju na ostvarivanje prava građana na socijalne usluge. U smislu spomenutog Ministarstvo će u saradnji s entitetskim organima i institucijama s resornom nadležnosti u području socijalne skrbi nastaviti da traga za rješanjem ovog pitanja.	
132	P-227/22	Ž-SA-05-1121/21	GRADSKO VIJEĆE GRADA GRADAČCA-- GRADAČAC	Nije realizovana		Gradsko vijeće: Preporuka nije ispoštovana i rješenje nije poništeno.	

133	P-228/22	Ž-SA-05-351/22	MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, KULTURE I SPORTA SBK -- TRAVNIK	Nije zaprimljen odgovor			
134	P-230/22	Ž-BL-05-100/22	OPŠTINA KOTOR-VAROŠ – KOTOR-VAROŠ	Nije zaprimljen odgovor			
135	P-231/22	Ž-BL-04-277/22	KOMUNALNO PREDUZEĆE BUDUĆNOST A.D.	Realizovana		Preporuka je ispoštovana i ugrađen je drugi vodomjer.	
136	P-232/22	Ž-LI-08-101/22	FEDERALNA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE -- SARAJEVO	Realizovana	DA	Obavljen je inspekcijski nadzor. Informacija o konstatovanom prosljeđena je Federalnom ministarstvu vodoprivrede, poljoprivrede i šumarstva koja je tražila poništenje akata za privremeno korištenje lovišta i izvršen je raskid svih zaključenih ugovora o privremenom korištenju lovišta.	
137	P-234/22	Ž-BL-06-70/22	OPĆINA BOSANSKI PETROVAC -- BOSANSKI PETROVAC	Nije realizovana		Odbijanjem saglasnosti nije riješeno u formi rješenja - odluke, ali to nije utjecalo na drugačije rješavanje stvari.	
138	P-237/22	Ž-SA-01-561/22	JU "PETA GIMNAZIJA" SARAJEVO -- SARAJEVO	Realizovana (više ne postoje okolnosti za realizaciju)	DA	Roditelji učenika ove školske godine nisu upisali malodobnog MO u našu školu tako da dobronamjernu preporuku sa vaše strane nisam u mogućnosti provesti.	
139	P-239/22	Ž-SA-05-63/22	JU OPĆA BIBLIOTEKA "MUHAMED KANTARDŽIĆ" BREZA -- BREZA	Nije zaprimljen odgovor			
140	P-240/22	Ž-MO-06-76/22	JKP "STANDARD" KONJIC -- KONJIC	Ostvarena saradnja	DA	Druga strana je 19.10.2022. godine kod Općinskog suda u Konjicu podnijela je tužbu protiv direktora društva i društva JKP Standard d.o.o. Konjic čime je onemogućeno provođenje vaše preporuke. U postupku koji je kod Općinskog suda vođen dana 14.03.2023. godine doneseno je Rješenje kojim je zahtjev žaliteljice odbačen,	

141	P-241/22	Ž-MO-04-27/22	INSTITUT ZA MEDICINSKO VJEŠTAČENJE MOSTAR - - MOSTAR	Realizovana	DA	Preporuka je ispoštovana.	
142	P-242/22	Ž-SA-05-880/17	OPĆINA BUGOJNO -- BUGOJNO	Nije zaprimljen odgovor			
143	P-243/22	Ž-SA-05-1206/16	OPĆINA ŽEPČE -- ŽEPČE	Realizovana	DA	Općinsko pravobranilaštvo: Napominjem, a koliko mi je poznato da se zastupnik podnosioca žalbe do danas nije obratio sa konkretnim zahtjevom Općini Žepče u pogledu ostvarivanja imovinskog prava. Općina Žepče ne može poduzimati nikakve radnje bez pristanka i zahtjeva podnosioca žalbe ili presude, nagodbe ili rješenja donesenom u odgovarajućem sudskom ili upravnom postupku. U vezi s izvršenjem preporuke (II dio) Općina Žepče će dostaviti traženu dokumentaciju nakon što podnosioci žalbe podnesu zahtjev za pristup informacijama u skladu sa ZOSPI ili dostave dokaz da su isti podnosili.	
144	P-244/22	Ž-BL-05-300/22	JU "KANTONALNI FOND ZA POMOĆ U STAMBENOM ZBRINJAVANJU" UNSKO- SANSKOG KANTONA -- BIHAĆ	Nije zaprimljen odgovor			
145	P-246/22	Ž-BL-04-144/22	JU MJEŠOVITA SREDNJA ŠKOLA BIHAĆ -- BIHAĆ	Nije zaprimljen odgovor			
146	P-247/22	Ž-BL-05-383/22	GRAD BANJA LUKA – BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor			
147	P-250/22	Ž-SA-05-658/22	VETERINARSKA STANICA BOSANSKI PETROVAC -- BOSANSKI PETROVAC	Ostvarena saradnja	DA	Komisija za statut i propise vjeruje da će OV na osnovu svojih ovlaštenja u dogledno vrijeme postupiti po preporuci.	

148	P-251/22	Ž-SA-05-663/22	KJKP TOPLANE SARAJEVO D.O.O -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	Komisija za provođenje konkursa za izbor i imenovanje članova uprave KJKP Toplane je uvažavala preporuke Ombudsmena, ali nažalost nije bila u mogućnosti postupiti po istim. Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o javnim preduzećima i Statutom preduzeća na kojima se zasniva konkurs nije propisana mogućnost poništenja konkursa nakon što su po istom donesene konačne odluke.
149	P-252/22	Ž-SA-05-56/22	INSTITUT ZA RAZVOJ PREDUNIVERZITETSKOG OBRAZOVANJA – SARAJEVO	Ostvarena saradnja *Nemogućnost realizacije preporuke	DA	Instituciji ombudsmena nisu bila niti od strane podnosioca prigovora ni od strane organa predočena rješenja koja bitno mijenjaju činjenično stanje u predmetu i koje bi neminovno rezultirali drugačijim ishodom postupka.
150	P-255/22	Ž-BL-05-296/22	REGULATORNA AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJE – SARAJEVO	Realizovana		Agencija smatra da ne postoje opravdani razlozi zbog kojih se ova preporuka i dalje u vašoj evidenciji vodi kao nerealizovana.
151	P-258/22	Ž-MO-04-47/22	MINISTARSTVO PRAVDE FBIH -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	U okviru toga vidimo šansu za realizaciju preporuke Institucije ombudsmena (zakonodavna inicijativa).
152	P-259/22	Ž-MO-08-99/22	DOM ZDRAVLJA MOSTAR -- MOSTAR	Ostvarena saradnja	DA	Uz svako uvažavanje vašeg institucionalnog položaja i angažmana u konkretnom predmetu za sada nećemo moći prihvatiti vašu preporuku dok ne okončamo procesne radnje koje se vode na sudu.
153	P-264/22	Ž-BL-05-379/22	MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA UNSKO-SANSKOG KANTONA -- BIHAĆ	Realizovana		MUP: Postupljeno po preporuci, JKP KOMRAD d.o.o. Bihać: Potrebno je uputiti dopis MUP-u na izjašnjenje.

154	P-265/22	Ž-BL-04-153/22	JZU DOM ZDRAVLJA STANARI --	Ostvarena saradnja	DA	Vodi se spor pred nadležnim sudom u Doboju. Ishod sudskog spora će dati konačan odgovor da li je Dom zdravlja postupio u skladu sa zakonom. Žaliteljica će kad se vrati s bolovanja imati sva prava kao i ostali radnici u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima.	
155	P-266/22	Ž-BL-05-201/22	FEDERALNA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			
156	P-267/22	Ž-BL-05-187/22	JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD BIHAĆ -- BIHAĆ	Ostvarena saradnja		Grad Bihać: Gradonačelnik je odmah postupio po nalazu, zaključku i preporuci o čemu vas je obavijestio aktom od 01.11.2022. godine. Postupak imenovanja direktora proveden je u skladu sa zakonom i dr. propisima.	
157	P-269/22	Ž-BL-08-707/20	OKRUŽNO TUŽILAŠTVO BANJA LUKA – BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor			
158	P-270/22	Ž-SA-05-748/22	MINISTARSTVO PRAVDE I UPRAVE KANTONA SARAJEVO -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			
159	P-273/22	Ž-SA-08-701/22	OPĆINA DONJI VAKUF -- DONJI VAKUF	Realizovana	DA	Upravni postupak okončan. Doneseno je rješenje o odobrenju proširenja poslovnog prostora.	
160	P-274/22	Ž-SA-05-448/22	ZAVOD ZA TRANSFUZIJSKU MEDICINU FBIH -- SARAJEVO CENTAR	Ostvarena saradnja.	DA	Zavod za transfuzijsku medicinu FBIH: Zavod ne može samostalno djelovati niti je ovlašten za imenovanje i razrješenje Nadzornog odbora Zavoda.	
161	P-276/22	Ž-BL-04-83/22	JU OŠ "GORNJE PREKOUNJE-RIPAČ" -- BIHAĆ	Nije zaprimljen odgovor			
162	P-277/22	Ž-BL-06-740/21	ZU DOM ZDRAVLJA BOSANSKA KRUPA -- BOSANSKA KRUPA	Realizovana		Preporuka je u cijelosti realizovana.	

163	P-279/22	Ž-SA-05-881/22	VLADA FEDERACIJE BIH -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			
164	P-281/22	Ž-LI-04-126/22	JP "KOMUNALNO" GLAMOČ -- GLAMOČ	Nije zaprimljen odgovor			
165	P-283/22	Ž-MO-05-25/22	OPĆINA JABLANICA -- JABLANICA	Ostvarena saradnja	DA	Preporuka sadrži procesne smetnje za realizaciju iste jer ZUP FBiH u članu 12. i 13. propisuje da se konačni i pravosnažni upravni akt može poništiti, ukinuti ili izmijeniti samo u slučajevima koji su ovim ili drugim zakonom predviđeni.. Rješenje koje je predmet preporuke prestalo je da važi sa danom 31.12.2022. godine, te se isto ne može dalje preispitivati, jer se iz pravnog prometa mogu povlačiti isključivo važeći akti.	
166	P-286/22	Ž-BL-05-322/22	VLADA KANTONA SARAJEVO -- SARAJEVO	Realizovana	DA	Doneseno rješenje 01.11.2023. godine o pristupu informacijama.	
167	P-287/22	Ž-BL-05-489/22	AD "GRAD" BIJELJINA -- BIJELJINA	Realizovana		Preporuka je realizovana i ispoštovana u prethodnom periodu.	
168	P-291/22	Ž-BL-05-421/22	VLADA TUZLANSKOG KANTONA -- TUZLA	Nije zaprimljen odgovor			
169	P-292/22	Ž-SA-04-623/22	KLINIČKI CENTAR UNIVERZITETA U SARAJEVU -- SARAJEVO	Realizovano	DA	Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH Sarajevo: Prošle godine je bila nestašica lijeka <i>Efavirenz</i> tbl. 600 mg jer dobavljač s kojim je ugovoren lijek nije bio u mogućnosti isti dostaviti u zdravstvene ustanove zbog problema u proizvodnji lijeka, a koji nije registrovan u Agenciji za lijekove i medicinska sredstva. Svi pacijenti su prevedeni na alternativnu terapiju tako da ni jedan pacijent nije ostao bez lijeka KCUS: Raspolože lijekovima za HIV pacijente kojima budu dostavljeni po odobrenju ZZOIR FBiH. KCUS nema mogućnost da samostalno nabavlja lijekove	

170	P-293/22	Ž-SA-05-201/21	MUP FEDERACIJE BIH SARAJEVO -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			
171	P-294/22	Ž-LI-08-164/22 Ž-LI-08-165/22	UPRAVA ZA PITANJA BRANITELJA TOMISLAVGRAD -- TOMISLAVGRAD	Nije zaprimljen odgovor			
172	P-295/22	Ž-BL-05-488/22	VLADA UNSKO SANSKOG KANTONA -- BIHAĆ	Ostvarena saradnja	DA	Vlada USK: Postupak pred sudom nije okončan.	
173	P-296/22	Ž-SA-01-905/22	KŠC "PETAR BARBARIĆ" TRAVNIK -- TRAVNIK	Nije zaprimljen odgovor			
174	P-297/22	Ž-SA-01-905/22	KŠC "PETAR BARBARIĆ" TRAVNIK -- TRAVNIK	Nije zaprimljen odgovor			
175	P-299/22	Ž-SA-08-1109/22	REGIONALNA ADVOKATSKA- ODVJETNIČKA KOMORA – SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	Nije realizovana. AK ističe da je u skladu s članom 19. stav (1) Zakona o advokaturi FBiH ima pravo autonomno tvrditi i procijeniti dostojnost kandidata za upis u imenik advokata... Svako drugo uplitanje u donošenje ovakve odluke predstavljalo bi povredu zakonom zagaranovanog prava na samostalnost u odlučivanju da li je kandidat dostojan za obavljanje advokatske djelatnosti.	
176	P-300/22	Ž-SA-02-948/22	JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD GORAŽDE -- GORAŽDE	Ostvarena saradnja*	DA	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike: U vezi s preporukom Ministarstvo se već izjašnjavalo te iznijelo stav da ukazivani problemi nisu bili u vezi a konkretnim zakonodavnim rješenjima, nego u nepripremljenosti drugih sistema za implementaciju predmetnog propisa. Ured premijera: Pisano je Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike gdje se traži da premijera i Instituciju ombudsmena informiše o mjerama i aktivnostima na koje su poduzeli u vezi s preporukom 300/22.	

177	P-302/22	Ž-MO-03-55/22	OPĆINA NEUM-SLUŽBA ZA GRADITELJSTVO I PROSTORNO UREĐENJE - - NEUM	Neblagovremena preporuka	DA	Ministarstvo građenja i prostornog uređenja HNK Mostar: Predmetni drugostepeni postupak Ministarstva je okončan. Predmet je arhiviran, pa je evidentno da se do sada po istom pitanju nije promijenilo činjenično ni pravno stanje, a ni zauzeti stav ovog Ministarstva po pitanju provođenja navedene preporuke (nisu ni postojali uslovi da Ministarstvo poduzme mjere s ciljem realizacije vaše preporuke, jer je žalbeni postupak već bio okončan)
178	P-303/22	Ž-SA-02-594/22	VLADA FEDERACIJE BIH -- SARAJEVO	Prosljeđivanje odgovora		Ured premijera: Dostavio Federalnom ministarstvu pravde akt kojim traži da premijera i Instituciju ombudsmena informiše o mjerama i aktivnostima na realizaciji preporuke koja se odnosila na proceduru usvajanja Zakona o upotrebi znakovnog jezika u FBiH.
179	P-304/22	Ž-BL-04-299/22	OPŠTINA DOBOJ -- DOBOJ	Nije zaprimljen odgovor		
180	P-305/22	Ž-BL-04-466/22	MINISTARSTVO RADA I BORAČKO-INVALIDSKE ZAŠTITE REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Nije zaprimljen odgovor		
181	P-306/22	Ž-SA-05-834/22	URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI PSBIH -- SARAJEVO	Realizovana	DA	Ured za razmatranje žalbi: Preporuke su realizovane.
182	P-308/22	Ž-SA-04-756/22	FEDERALNI ZAVOD PIO/MIO -- TUZLA	Nije zaprimljen odgovor		
183	P-309/22	Ž-SA-08-733/22	OPĆINA DONJI VAKUF -- DONJI VAKUF	Nije realizovana	DA	Općina: I dalje će se postupati u skladu sa odredbama Zakona i Odluke OV Donji Vakuf o regulisanju postupka izdavanja dokumenata građanima, pravnim i fizičkim licima pred službama za upravu Općine.

184	P-311/22	Ž-SA-08-330/22	SLUŽBA ZA ZAJEDNIČKE POSLOVE FEDERACIJE BIH SARAJEVO -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			
185	P-312/22	Ž-SA-04-1146/22	MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA BIH - - SARAJEVO	Nije realizovana	DA	Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine je u aktu od 30.05.2022. godine dostavilo predmetno izjašnjenje: Imajući u vidu navedeno, mišljenja smo da je preporuka u suprotnosti s odredbama člana 104. stav (2) Zakona o radu u institucijama BiH, te da je neprovodiva.	
186	P-313/22	Ž-LI-05-162/22	VLADA KANTONA 10 -- LIVNO	Nije realizovana	DA	Vlada Kantona 10 dostavila je izjašnjenje Ministarstva nauke, prosvjete, kulture i sporta Kantona 10 koje je upućeno kao odgovor na zahtjev za pristup informacijama.	
187	P-314/22	Ž-LI-04-179/22	JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD TRAVNIK -- TRAVNIK	Realizovana		Ovim odgovorom želimo vas informisati da su u prethodnom periodu provedena dva sudska postupka po tužbama nezadovoljnih kandidata od kojih je sud odbio zahtjev kandidata AZ, dok je u slučaju tužbenog zahtjeva kandidata HA postupak obustavljen budući da je tužitelj odustao od tužbenog zahtjeva. U budućim postupanjima će se voditi računa o preporuci Ombudsmena jer smatraju opravdanim zapažanja Ombudsmena.	
188	P-317/22	Ž-BL-06-341/22	GRAD BANJA LUKA- GRADONAČELNIK -- BANJA LUKA	Realizovana		Grad Banja Luka: Po uputstvima iz preporuke se postupa, te prema DŽ.S. nema postupanja koja bi se mogla okarakterisati kao diskriminacija i uznemiravanje na radnom mjestu.	

189	P-318/22	Ž-BL-06-601/22	GRAD ORAŠJE -- ORAŠJE	Ostvarena saradnja	DA	Nekretnina koja se nalazi u vlasništvu društva Rox d.o.o. Orašje nije bila predmet projektnog zadatka na osnovu kojeg su rađene izmjene i dopune Urbanističkog plana Orašje, te se zbog toga nije moglo udovoljiti žalitelju.
190	P-320/22	Ž-SA-01-565/22	CENTAR ZA SOCIJALNI RAD NOVI GRAD -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor		
191	P-321/22	Ž-SA-05-1046/22	MUP USK POLICIJSKA STANICA BIHAĆ -- BIHAĆ	Nije zaprimljen odgovor		
192	P-322/22	Ž-SA-05-786/22	OPŠTINA PALE -- PALE	Ostvarena saradnja	DA	Nesporno je da su nadležni organi lokalne zajednice Grada Istočno Sarajevo, MUP-a RS, PU Istočno Sarajevo i PS Pale poduzimali radnje po brojnim predstavkama, a koje se suštinski odnose na činjenicu da predmetna saobraćajna površina nije javna površina već dio interne saobraćajnice.
193	P-323/22	Ž-SA-06-1009/18	MINISTARSTVO FINANSIJA KANTONA SARAJEVO -- SARAJEVO	Realizovana	DA	Općinski sud u Sarajevu: Izjašnjenje nikad nije dostavljeno s obzirom da je upućeno na vašu staru adresu. Nastavak ročišta zakazan je za 22.11.2023. godine.
194	P-324/22	Ž-MO-04-14/22	MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA BIH - SARAJEVO	Ostvarena saradnja		Ministarstvo obrazovanja HNK čeka donošenje pravilnika od strane Vijeća ministara kako bi u skladu s odredbama donijelo pravilnik na nivou HNK.
195	P-326/22	Ž-LI-04-187/22	JP KOMUNALNO LIVNO - LIVNO	Nije zaprimljen odgovor		
196	P-327/22	Ž-BL-08-619/22	VLADA REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Nije realizovana		Republička uprava: Imajući u vidu da do danas nije zaprimljen prijedlog Pravobranilaštva RS koje je zastupnik po zakonu RS za uvođenje u posjed nakon konačnosti rješenja eksproprijacije, ova Uprava nije u mogućnosti na bilo koji način postupati.

197	P-328/22	Ž-BL-05-635/22	GRAD BANJA LUKA- ODJELJENJE ZA URBANIZAM, GRAĐEVINARSTVO I EKOLOGIJU -- BANJA LUKA	Ostvarena saradnja		Grad Banja Luka obavijestio je da je za navedeni problem nadležan sud koji reguliše spomenutu oblast.	
198	P-330/22	Ž-BL-05-422/22	ŽELJEZNICE REPUBLIKE SRPSKE -- DOBOJ	Uslovno realizovana	DA	Po vašoj preporuci smo već postupili i dostavili odgovor vama i podnosiocu zahtjeva... ukoliko Institucija insistira da se imenovanom udovolji i pored svih zakonskih smetnji, Željeznice RS ad Doboj će ponuditi aneks ugovora o otkupu stana podnosiocu zahtjeva, pod uslovom da isti preuzme ugovornu obavezu da će snositi svu eventualnu štetu koja bi mogla biti prouzrokovana ili koju bi Željeznice mogle imati prilikom realizacije aneksa ugovora eventualnim podnošenjem identičnih zahtjeva i od strane drugih vlasnika stanova koji nisu dali saglasnost i da se aneks ugovora zaključuje na osnovu izričite preporuke Institucije.	
199	P-332/22	Ž-BL-05-329/21	MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOG UREĐENJA HNK -- MOSTAR	Nije zaprimljen odgovor			
200	P-335/22	Ž-SA-05-610/22	SKUPŠTINA OPŠTINE SREBRENICA -- SREBRENICA	Realizovana	DA	Žalitelju je dostavljena sva dokumentacija koju je Skupština Opštine Srebrenica posjedovala u postupku provođenja javnog poziva za imenovanje jednog člana OIK Srebrenica, te istom nije ništa uskraćeno.	
201	P-340/22	Ž-SA-04-850/22	VLADA FEDERACIJE BIH -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			

202	P-341/22	Ž-SA-03-509/22	OPĆINSKI SUD U ZENICI -- ZENICA	Nije zaprimljen odgovor			
203	P-344/22	Ž-LI-04-167/22	J.P. KOMUNALNO LIVNO -- LIVNO	Realizovana	Da	Preporuka ispoštovana. Izvršen priključak na vodovodnu mrežu 26.09.2023. godine.	
204	P-345/22	Ž-SA-05-236/16	OPĆINA NOVI GRAD SARAJEVO -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			
205	P-347/22	Ž-MO-06-128/21	POLICIJSKA UPRAVA TREBINJE -- TREBINJE	Nije zaprimljen odgovor			
206	P-348/22	Ž-MO-08-32/22	MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, KULTURE I SPORTA HNK/Ž -- MOSTAR	Realizovana* (pogledati predmet)	DA	OPĆINSKI SUD MOSTAR: U vezi sa dugotrajnošću prosljeđivanja kaznenog lista PU Čapljina izjavljujem da je jedini isključivi razlog taj što se radilo o završetku kalendarske godine s velikim brojem održanih glavnih rasprava, kao i izradi sudskih odluka s ciljem ispunjenja Plana rješavanja starih predmeta za 2021. godinu, izradi Godišnjeg izvještaja krivičnog odjela za 2021. godinu, te izradi planova rješavanja starih predmeta za 2021. godinu. JU Mujaga Komadina: Postupanje po preporuci koja je zasnovana na pogrešno utvrđenom materijalnom pravu bilo bi kršenje Zakona i postupanje Školskog odbora izvan svog ovlaštenja. Skupština HNK - nemaju nadležnost za postupanje.	
207	P-349/22	Ž-MO-01-85/22	MINISTARSTVO SIGURNOSTI BIH - SLUŽBA ZA POSLOVE SA STRANCIMA -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	Građanka Kosova napustila BiH sa malodobnim djetetom.	
208	P-350/22	Ž-BL-04-35/22	POREZNA UPRAVA FBIH -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja nemogućnost realizacije preporuke		Odbor: Odbor ne može postupati po odredbi člana 240. Zakona o upravnom postupku, odnosno ne može u takvim predmetima rješavati u meritumu pravne stvari.	

209	P-351/22	Ž-SA-01-1320/22	MINISTARSTVO ZDRAVSTVA KANTONA SARAJEVO -- SARAJEVO	Realizovana	DA	Javna ustanova Dom zdravlja Kantona Sarajevo: Nakon okončanja procedure angažovano 14 logopeda na neodređeno vrijeme, te Ustanova sada ima 17 logopeda.	
210	P-352/22	Ž-BL-04-780/22	FOND PIO REPUBLIKE SRPSKE -- BIJELJINA	Ostvarena saradnja	DA	Fond PIO RS: Razlog zbog kojeg nije moguće realizovati vašu preporuku je to što bi realizacija iste bila u suprotnosti sa Zakonom o PIO RS. Obavještavamo vas da smo prema Ministarstvu rada i boračko-invalidske zaštite pokrenuli inicijativu za izmjene i dopune zakona o PIO. Svrha izmjene je izjednačavanje bračne i vanbračne zajednice u pravima iz oblasti PIO.	
211	P-353/22	Ž-MO-02-183/21	GRAD MOSTAR -- MOSTAR	Ostvarena saradnja Nema informacije o realizaciji, samo prosljeđivanje	DA	Vlada HNK: Preporuku smo dostavili Ministarstvu zdravstva, rada i socijalne politike.	
212	P-356/22	Ž-SA-08-472/22	OPĆINA ILIDŽA -- ILIDŽA	Nije zaprimljen odgovor			
213	P-357/22	Ž-SA-08-733/22	OPĆINA DONJI VAKUF -- DONJI VAKUF	Nije realizovana	DA	Općina: I dalje će se postupati u skladu s odredbama Zakona i Odluke OV Donji Vakuf o regulisanju postupka izdavanja dokumenata građanima, pravnim i fizičkim licima pred službama za upravu Općine.	
214	P-359/22	Ž-SA-04-1107/22	JP "ONSA" SARAJEVO -- SARAJEVO	Nije zaprimljen odgovor			

R.br.	Broj preporuke	Broj predmeta	Odgovorna strana	Realizacija	Zaprimljen odgovor	Obrazloženje	Napomena (dodatno)
1	P-1/23	Ž-SA-05-616/22	VLADA KANTONA SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	Vlada Kantona Sarajevo navodi u odgovoru da je sindikat odustao od svog zahtjeva.	
2	P-2/23	Ž-SA-02-994/22,	MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU I RASELJENA LICA I IZBJEGLICE KANTONA SARAJEVO; na znanje: FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE	Nemogućnost realizacije preporuke	DA	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo u odgovoru navodi da se preporuka ne može provesti zbog postojećeg pravnog okvira, ali da je potrebno ovo pitanje jednoobrazno urediti na nivou FBiH.	
3	P-3/23	Ž-SA-02-897/22	RUDNIK UGLJA „KREKA“ D.O.O. TUZLA	Ostavrena saradnja	DA	Direktor Rudnika uglja Kreka d.o.o. Tuzla navodi da je podnosilac žalbe raspoređen na radno mjesto koje je kategorisano u grupu lakših poslova, pa prerasporedom nije zanemarena činjenica da je invalid II kategorije invalidnosti.	
4	P-4/23	Ž-SA-05-578/21	MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BIH, Na znanje: REPUBLIČKI SEKRETARIJAT ZA RASELJENA LICA I MIGRACIJE REPUBLIKE SRPSKE, FOND ZA POVRATAK BIH	Nije realizovana	DA	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH navodi da se dodatnim zahtjevima imenovane žaliteljice nije moglo udovoljiti, s obzirom na to da stambeni objekat zadovoljava odgovarajuće standarde o minimumu stambenih uslova.	Republički sekretarijat za raseljena lica i migracije Republike Srpske navodi da stambeni objekat podnositeljice žalbe, nakon sanacije koju je korisnik izvršio, zadovoljava odgovarajuće standarde o minimumu stambenih uslova; Fond za povratak BiH nije nadležan za provođenje preporuke jer vrši isključivo finansijsku realizaciju sklopljenih ugovora.

5	P-6/23	Ž-SA-05-192/22	JP "OLIMPIJSKI BAZEN OTOKA" SARAJEVO -- SARAJEVO	Nemogućnost realizacije preporuke	DA	Nadzorni odbor JP „Olimpijski bazen Otoka“ nije nadležan za imenovanje odbora za reviziju niti za poništavanje odluka skupštine o tome. Preporuku potrebno uputiti Skupštini, nakon čega će biti postupljeno u skladu sa zakonom.	
6	P-7/23	Ž-BL-05-333/22	REPUBLIČKA UPRAVA ZA GEODETSKE I IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE -- BANJALUKA	Ostvarena saradnja	DA	Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove odgovara da je u ovom postupku doneseno više odluka kako u prvostepenom, tako i u drugostepenom postupku, te da je zakazana nova usmena rasprava, kao i da je od strane direktora dat nalog Sektoru za poslove nadzora da izvrši nadzor nad postupanjem područne jedinice u ovom predmetu.	
7	P-8/23	Ž-BL-05-811/22	GRAD BANJA LUKA-ODJELJENJE ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE -- BANJA LUKA	Ostvarena saradnja	DA	Grad Banja Luka u odgovoru navodi da je Institucija ombudsmena prethodno upoznata sa postupanjem organa po preporuci.	
8	P-9/23	Ž-BL-05-587/22	OPŠTINA SREBRENICA -- SREBRENICA	Nije realizovana	DA		
9	P-10/23	Ž-BL-08-471/22	MINISTARSTVO FINANSIJA REPUBLIKE SRPSKE; MINISTARSTVO FINANSIJA FBIH; PORESKA UPRAVA RS; POREZNA UPRAVA FBIH	Ostvarena saradnja	DA	Poreska uprava RS odgovara da nije nadležna za izmjene zakona, podržavamo stavove iz preporuke. Porezna uprava FBIH je inicirala komunikaciju prema Poreskoj upravi RS radi prevazilaženja problema - nije bilo odgovora.	
10	P-12/23	Ž-BL-05-645/22 Ž-BL-05-646/22	JP „RAD“ BRATUNAC -- BRATUNAC	Nije realizovana	NE		
11	P-13/23	Ž-SA-08-1053/22	PARLAMENT FEDERACIJE BIH -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	Preporuka je prosljeđena nadležnoj službi Vlade FBiH, tužba je odbijena kao neosnovana, Vlada FBiH nije dodijelila nijedan stan od 2000. godine.	
12	P-14/23	Ž-BL-06-611/22	JP RTRS	Nije realizovana	DA	JP RTRS odgovara na preporuku Ombudsmena zahtjevom za preciziranje preporuke.	

13	P-16/23	Ž-LI-08-173/22	FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA -- SARAJEVO	Nema odgovora	NE		
14	P-17/23	Ž-BL-05-680/21	INSPEKTORAT REPUBLIKE SRPSKE – BANJA LUKA	Nema odgovora	NE		
15	P-19/23	Ž-BR-04-112/22	JKP KOMUNALAC TUZLA -- TUZLA	Ostvarena saradnja	DA	JKP Komunalac Tuzla u odgovoru navodi da radno mjesto ne iziskuje dizanje i prenošenje težeg tereta i da je tužba odbijena u cijelosti.	
16	P-20/23	Ž-MO-05-100/22	OPĆINA KONJIC -- KONJIC	Djelimično realizovana	DA	Postupano je u skladu sa Zakonom o građenju i ZUP-u.	
17	P-21/23	Ž-BR-08-117/21	FEDERALNO MINISTARSTVO PRAVDE; MINISTARSTVO PRAVDE REPUBLIKE SRPSKE	Ostvarena saradnja	NE	Odgovoreno je na inicijativu. Federalno ministarstvo pravde će je uzeti u razmatranje pri izradi narednog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršnom postupku; Ministarstvo pravde RS smatra da je opravdana. Prilikom sljedećih izmjena i dopuna zakona bit će razmotrena. U narednoj godini će pristupiti izmjenama Zakona o izvršnom postupku RS.	
18	P-22/23	Ž-LI-08-171/22	VLADA KANTONA 10 -- LIVNO	Realizovana	DA	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva K10 je u potpunosti odgovorilo na zahtjev podnosioca žalbe i na taj način potpuno implementiralo preporuku.	
19	P-24/23	Ž-SA-08-574/22	OPĆINA STARI GRAD -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	U odgovoru Općine Stari Grad Sarajevo se navodi da je korisnik objekat proširio vlastitim sredstvima te izmijenio prvobitno stanje koje odstupa od nivoa propisane pomoći koja je odobrena. U skladu s pravnim okvirom, ne može se udovoljiti dodatnim zahtjevima podnositeljice žalbe. Prioritet su lica sa spiska koja još nisu dobila pomoć u izvođenju radova. Preporuka je realizovana.	

20	P-26/23	Ž-SA-04-1084/22	JU SREDNJA GRAĐEVINSKO - GEODETSKA ŠKOLA I KANTONALNA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE -- SARAJEVO	Nije realizovana	DA	Škola odgovara da nije u mogućnosti provesti preporuku jer su Pravilnik o radu morali uskladiti s Pedagoškim standardima prema kojima podnositeljica žalbe ne ispunjava uslove radnog mjesta koje traži u zamjeni.	
21	P-28/23	Ž-BL-06-304/22	GRAD BIHAĆ -- BIHAĆ	Nije realizovana	DA		Centar za informisanje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja BiH navodi da nisu nadležni za sistemsko uređenje pitanja ekvivalencije ocjena iz inostranstva. To se uređuje na nivou visokoškolskih ustanova.
22	P-30/23	Ž-BL-08-348/22	GRAD BANJA LUKA – BANJA LUKA	Nije realizovana	DA	Grad Banja Luka navodi da je sporni regulacioni plan stavljen van snage od strane Ustavnog suda Republike Srpske.	
23	P-31/23	Ž-BL-05-684/22	OPĆA BOLNICA -- PRIJEDOR	Nije realizovana	NE		
24	P-34/23	Ž-SA-04-1279/22	JP ZA UPRAVLJANJE, ZAŠTITU I ODRŽAVANJE OBJEKATA U VLASNIŠTVU OPĆINE NOVI GRAD SARAJEVO "LOKOM" D.O.O. -- SARAJEVO	Nije realizovana	DA	JP za upravljanje, zaštitu i održavanje objekata u vlasništvu općine Novi Grad Sarajevo "Lokom" d.o.o. – Sarajevo navodi: Prosljedili smo preporuku nadležnom općinskom organu koji se obavezao na implementaciju preporuke. Obavještavat ćemo vas o realizaciji.	
25	P-35/23	Ž-SA-06-1156/22	RUDNIK MRKOG UGLJA BREZA -- BREZA	Nema odgovora	DA		

26	P-37/23	Ž-LI-05-223/22	JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD LIVNO -- LIVNO	Ostvarena saradnja	DA	Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne zaštite i prognanih Kantona 10 je nakon stupanja na snagu Zakona predvidjelo za 2024. godinu izradu podzakonskih akata iz oblasti socijalne zaštite – Pravilnik o uslovima polaganja stručnog ispita stručnih zaposlenika. Preporuka je neprovođiva jer Zakon o ministarskim imenovanjima nije precizirao pravni lijek po odluci o izboru kandidata.
27	P-38/23	Ž-SA-05-1058/22	MINISTARSTVO PRAVDE FBIH -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	Federalno ministarstvo pravde u odgovoru na preporuku ukazuje na minimum standarda koje treba ispuniti radi sačinjavanja ažurirane liste o stjecanju prava vlasništva stranih državljana.
28	P-39/23	Ž-SA-08-800/22	MINISTARSTVO PRIVREDE SBK -- TRAVNIK	Nema odgovora	NE	
29	P-42/23	Ž-BL-05-578/22	REPUBLIČKA UPRAVA ZA GEODETSKE I IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE REPUBLIKE SRPSKE, PODRUČNA JEDINICA BANJA LUKA	Nije realizovana	DA	Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske navodi da je za stavljanje klauzule pravosnažnosti nadležan sud a ne organ općine niti Uprava za geodetske i imovinsko-pravne odnose.
30	P-47/23	Ž-SA-05-1317/22	KANTONALNO TUŽILAŠTVO SARAJEVO --	Nije realizovana	DA	Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo navodi da su netačni navodi iz preporuke: Službenik za informisanje je obavijestio podnosioca zahtjeva da se obrati postupajućem tužiocu; nije prekršen ZOSPI; rješenje sadrži sve neophodne dijelove; izuzetak od objavljivanja je zasnovan na zakonu; predmet je bio u radu ne arhiviran; provođenje testa javnog interesa nije obavezno u svakom slučaju; zahtijeva veće resurse; tražena dokumentacija je internog karaktera; naknadno je dozvoljen uvid anonimiziranim dokumentima; inspekcija je izvršila nadzor i nije našla propuste.

31	P-48/23	Ž-SA-05-1097/22	GRAD BIHAĆ SLUŽBA ZA URBANISTIČKO PLANIRANJE, GRAĐENJE I IMOVINSKO PRAVNE I GEODETSKE POSLOVE -- BIHAĆ	Nije realizovana	DA	U izjašnjenju Grada Bihaća se navodi da je stranka obaviještena o proceduri podnošenja zahtjeva za pristup informacijama, sve tražene informacije su mu dostavljene. Nije izjavio prigovor.	
32	P-50/23	Ž-BL-05-20/23	OPĆINSKI SUD CAZIN -- CAZIN	Nije realizovana	DA		
33	P-51/23	Ž-BL-05-747/22	ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO FBiH -- SARAJEVO	Nije realizovana	NE		
34	P-53/23	Ž-BL-05-664/22	JU DOM ZDRAVLJA KANTONA SARAJEVO -- SARAJEVO	Nije realizovana	DA	JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo navodi da će postupiti po presudi suda kada bude donesena.	
35	P-54/23	Ž-BL-02-581/22	MINISTARSTVO ZDRAVLJA I SOCIJALNE ZAŠTITE REPUBLIKE SRPSKE; FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE; MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE POLITIKE UNSKO-SANSKOG KANTONA; MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE POLITIKE POSAVSKOG KANTONA; MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU I POVRATAK TUZLANSKOG KANTONA; MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU I IZBJEGLICE ZENIČKO-	Ostvarena saradnja	DA	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike odgovara da je donošenje protokola traženog preporukom u nadležnosti resora pravde, ali da je resor socijalne zaštite spreman sudjelovati u dijelu svoje nadležnosti; Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo odgovara da je potpisan Protokol o radu i saradnji Koordinacionog tijela na prevenciji, zaštiti i borbi protiv nasilja u porodici u Kantonu Sarajevo, a kao jedan od potpisnika ovog Protokola je i Koordinacioni odbor udruženja osoba s invaliditetom u Kantonu Sarajevo; Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike Posavskog kantona odgovara da je započelo aktivnosti na uspostavljanju Protokola u skladu s preporukom; Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne zaštite Hercegovačko-neretvanskog kantona navodi da je Vlada HNK dala saglasnost na Protokol o postupanju i pomoći žrtvama u slučaju nasilja u	

			<p>DOBOJSKOG KANTONA; MINISTARSTVO ZA SOCIJALNU POLITIKU, ZDRAVSTVO, RASELJENA LICA I IZBJEGLICE BOSANSKO- PODRINJSKOG KANTONA; MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE POLITIKE SREDNJOBOSANSKOG KANTONA; MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE ZAŠTITE HERCEGOVAČKO- NERETVANSKOG KANTONA; MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE ZAŠTITE ZAPADNO- HERCEGOVAČKOG KANTONA; MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU, RASELJENA LICA I IZBJEGLICE KANTONA SARAJEVO; MINISTARSTVO RADA, ZDRAVSTVA, SOCIJALNE ZAŠTITE I PROGNAH KANTONA 10</p>			<p>porodici koji se odnosi i na osobe s invaliditetom.</p>	
--	--	--	---	--	--	---	--

36	P-55/23	Ž-SA-05-916/22	KANTON SARAJEVO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA -- SARAJEVO	Djelimično realizovana	DA	Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo smatra da Institucija ombudsmena za ljudska prava nije nadležna za tumačenje Zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH nego je to donosilac Zakona, a spomenuto ministarstvo nije nadležno da preispituje i utvrđuje etičku i stručnu odgovornost ljekara.	
37	P-56/23	Ž-SA-03-967/22	STOMATOLOŠKA KOMORA FEDERACIJE BIH I STOMATOLOŠKA KOMORA KANTONA SARAJEVO	Djelimično realizovana	DA	U odgovoru Stomatološke komore Kantona Sarajevo navodi se da je preporuka u cijelosti ispoštovana, jer je proveden postupak vanrednog stručnog nadzora.	
38	P-57/23	Ž-SA-04-1000/22 Ž-SA-04-1001/22 Ž-SA-04-966/22	LJEKARSKA KOMORA ZE- DO KANTONA -- ZENICA	Djelimično realizovana	DA	Ljekarska komora je razmotrila sve navode iz predmetne preporuke, te su preispitali Odluku broj: 07-2/2021 od 07.12.2021. godine, razmotrili zahtjev punomoćnika porodice i utvrdili da je Odluka donesena u skladu sa Pravilnikom o odgovornosti članova Komore i Poslovnikom o radu tužilaca.	
39	P-57/23	Ž-SA-04-1000/22 Ž-SA-04-1001/22 Ž-SA-04-966/22	LJEKARSKA KOMORA KANTONA SARAJEVO -- SARAJEVO	Djelimično realizovana	DA	Ljekarska komora Kantona Sarajevo navodi da će disciplinski postupci protiv doktora biti nastavljani.	
40	P-59/23	Ž-SA-04-1308/22	OPĆINA ILIDŽA -- ILIDŽA	Ostvarena saradnja	DA	Služba za usklađenost, integritet i kontrolu kvaliteta navodi da je kandidat koji se žalio postavljen na radno mjesto Stručni savjetnik za komunalne poslove	
41	P-60/23	Ž-SA-04-1182/22	MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE KANTONA SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo navodi da škole imaju svoju poziciju u budžetu, pa pravni osnov predviđa dodjelu nagrada samo učenicima javnih škola.	
42	P-62/23	Ž-SA-04-40/23	OPĆINA NOVO SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	Iz Općine Novo Sarajevo dostavljen je odgovor da su postupali i prvostepeni organ i odbor za žalbe te donijeli meritornu i konačnu odluku.	

43	P-67/23	Ž-SA-06-277/20	JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD BREZA – BREZA	Ostvarena saradnja	DA	JU Centar za socijalni rad Breza odgovara da su navodi iz žalbe i preporuke neosnovani, neistiniti, ispoštovan je dio presude koji se odnosi na vraćanje podnositeljice žalbe na „staro“ radno mjesto. Presude i ostala dokumentacija dokazuju ispravno postupanje Centra. Koraci ka provođenju preporuke su poduzeti.
44	P-69/23	Ž-SA-04-892/22 Ž-SA-04-894/22	FEDERALNO TUŽILAŠTVO FBIH	Ostvarena saradnja	DA	U odgovoru Federalnog tužilaštva FBiH navodi se da je preporuka ispoštovana i podignuta optužnica.
45	P-70/23	Ž-BR-04-106/22	VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE, SARAJEVO; VLADA TUZLANSKOG KANTONA, TUZLA; GRAD TUZLA, SLUŽBA CIVILNE ZAŠTITE;	Ostvarena saradnja	DA	Vlada Federacije Bosne i Hercegovine navodi: “U skladu s Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća, dodjela pomoći i saniranje šteta nastalih na materijalnim dobrima od prirodnih i drugih nesreća vrši se u skladu s materijalnim mogućnostima općine, kantona i Federacije BiH, a rješava se u skladu s Odlukom o postupku i kriterijima za dodjelu jednokratne novčane pomoći općinama i kantonima za otklanjanje šteta nastalih od prirodnih i drugih nesreća. Zahtjev za dodjelu pomoći, općina/grad prvo traži od vlade kantona, pa ako vlada kantona nije u mogućnosti iz sredstava kantona udovoljiti zahtjevu općine/grada ili je dodijelila samo dio tražene pomoći, u tom slučaju vlada kantona zahtjev općine/grada dostavlja Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno Federalnom štabu civilne zaštite putem Federalne uprave civilne zaštite. Imajući u vidu da u konkretnom slučaju Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno Federalnom štabu civilne zaštite putem Federalne uprave civilne zaštite nije dostavljen zahtjev Grada Tuzla za dodjelu pomoći iz

					<p>sredstava Federacije Bosne i Hercegovine za štete koje su nastale djelovanjem prirodne nesreće u Gradu Tuzla 2020. godine, to isti nije mogao biti razmatran. U proteklom periodu, postupajući po zahtjevima vlade kantona odnosno općine/grada za dodjelu jednokratne novčane pomoći, dostavljenim u skladu sa naprijed navedenom odlukom, nikada nije izostala pomoć finansijskih sredstava iz sredstava koja pripadaju Federaciji Bosne i Hercegovine i koja se prikupljaju po osnovu odredbe člana 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.</p> <p>U odgovoru Kantonalne uprave civilne zaštite Tuzlanskog kantona se navodi: „Sredstva posebne naknade mogu se koristiti isključivo za:</p> <p>a) Finansiranje hitnih mjera zaštite i spašavanja u toku trajanja prirodne ili druge nesreće (evakuacija, prihvatanje i zbrinjavanje ugroženog stanovništva i imovine, osiguranje saobraćaja te sprečavanje širenja opasnosti od nepogoda i njihovih posljedica)</p> <p>b) Pružanje pomoći za ublažavanje i otklanjanje direktnih posljedica prirodnih nesreća nakon procjene šteta.</p> <p>Na osnovu važećih propisa, Kantonalna uprava civilne zaštite iz sredstava posebne naknade blagovremeno dodjeljuje sredstva općinama i gradovima na području Kantona u kojima je proglašeno stanje prirodne ili druge nesreće, a u skladu s njihovim zahtjevima i iznosima koje predloži Kantonalna komisija za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća.“</p>	
--	--	--	--	--	---	--

46	P-73/23	Ž-BL-05-685/17	OPŠTINA LAKTAŠI -- LAKTAŠI	Ostvarena saradnja	DA	Stav Opštine Laktaši je da se vodi postupak. Provođi se vještačenje nakon čega će biti donesena konačna odluka.	
47	P-74/23	Ž-BL-05-782/22	OPŠTINA ISTOČNO NOVO SARAJEVO -- ISTOČNO NOVO SARAJEVO	Nije realizovana	DA	Stav Opštine Istočno Novo Sarajevo je da je osnovu preporuke omogućen uvid u informacije, koje su objavljene na portalu. Jedinica lokalne samouprave neće poimenice dostavljati već dostupne javne informacije.	
48	P-75/23	Ž-BL-01-672/22	CENTAR ZA SOCIJALNI RAD MODRIČA -- MODRIČA	Ostvarena saradnja	DA		
49	P-77/23	Ž-BL-05-538/22	OPĆINA BOSANSKO GRAHOVO -- BOSANSKO GRAHOVO	Ostvarena saradnja	DA		Federalno ministarstvo raseljenih osoba odgovorilo je da je prioritetno postupilo po zahtjevima podnosilaca žalbe i odobrilo sredstva za nabavku građevinskog materijala. Preporuka je u potpunosti provedena.
50	P-78/23	Ž-BL-04-788/22	PARKING SERVIS -- TREBINJE	Ostvarena saradnja	DA	Parking servis Trebinje navodi da su po prijemu preporuke izradili i poslali Skupštini Grada Trebinja nacrt izmjene Odluke o uslovima organizovanja, načinu korištenja i naplate parkiranja vozila na području Grada Trebinja, gdje je predložena izmjena tačke 18. koja se odnosila na blokadu vozila.	
51	P-79/23	Ž-BR-05-204/22	VLADA BRČKO DISTRIKTA -- BRČKO	Nema odgovora	NE		
52	P-83/23	Ž-BL-06-785/21	JKP "ČISTOĆA" CAZIN -- CAZIN	Nije realizovana	DA	JKP „Čistoća“ Cazin navodi da je radnik ostvario pravo na invalidsku penziju i prestao mu je radni odnos.	

53	P-84/23	Ž-BL-01-804/22	JU PRVA OSNOVNA ŠKOLA DONJI VAKUF -- DONJI VAKUF	Nije realizovana	DA	Direktorica „Prve osnovne škole“ Donji Vakuf navodi da su sve aktivnosti tražene preporukom provedene. Protiv nastavnice je proveden disciplinski postupak i izrečena je mjera. Jedno dijete se prebacilo u drugu školu, a drugo i dalje pohađa spomenutu školu.	
54	P-85/23	Ž-SA-04-708/22	"ELEKTROPRIJENOS" BIH BANJA LUKA -- BANJA LUKA	Ostvarena saradnja	DA	U odgovoru Elektroprenosa se navodi da ne postoji mjesto prema sistematizaciji da se rasporedi podnositeljica žalbe da sjedi, tačka 2. je provedena usvajanjem pravilnika i procedura za novčane naknade na osnovu rješenja, a u pogledu tačke 3. nije vršena diskriminacija.	
55	P-87/23	Ž-SA-08-268/22	OSNOVNI SUD SREBRENICA -- SREBRENICA	Nema odgovora	NE		
56	P-88/23	Ž-SA-08-303/22	REPUBLIČKA UPRAVA ZA GEODETSKE I IMOVINSKO- PRAVNE POSLOVE, P.J. ŠIPOVO – ŠIPOVO	Nema odgovora	NE		
57	P-89/23	Ž-SA-06-243/23	JU ZAVOD ZA ZBRINJAVANJE MENTALNO INVALIDNE DJECE I OMLADINE PAZARIĆ – HADŽIĆI	Ostvarena saradnja	DA	U odgovoru Upravnog odbora Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić se navodi da Pravilnik ne zabranjuje angažman advokata i branioca u disciplinskom postupku. Ne stoji navodi iz preporuke, nije postojala mogućnost očitovanja druge strane u postupku prije donošenja preporuke. Namjera podnositeljice žalbe je da odugovlači vođenje disciplinskog postupka do njegove zastare.	
58	P-93/23	Ž-MO-02-147/22	REPUBLIČKA UPRAVA ZA GEODETSKE I IMOVINSKO- PRAVNE POSLOVE PODRUČNA JEDINICA TREBINJE -- TREBINJE	Nije realizovana	DA	U odgovoru Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove se navodi da ne postoje arhitektonske barijere. Nijedno lice s invaliditetom nije onemogućeno u pristupu niti je imalo teškoće prilikom pristupa u službene prostorije Uprave, s obzirom da su smještene u prizemlju i imaju ulaz s tri strane.	

59	P-94/23	Ž-MO-08-137/22	KANTONALNO TUŽILAŠTVO HNK – MOSTAR	Djelimično realizovana	DA	U odgovoru Kantonalnog tužilaštva Mostar se navodi da su se ispitale okolnosti dugotrajnosti prosljeđivanja kaznenog lista. Isključivi razlog je završetak kalendarske godine s velikim brojem rasprava.	
60	P-95/23	Ž-MO-04-4/23	MINISTARSTVO PRIVREDE HNK -- MOSTAR	Djelimično realizovana	DA	Ministarstvo privrede HNK ostaje pri svom stavu da pravilnik o dodjeli poticaja ravnopravno tretira sve korisnike.	
61	P-96/23	Ž-SA-06-810/22	MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA KANTONA SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	U odgovoru MUP-a Kantona Sarajevo se navodi da je način prijema uposlenika ograničen propisima.	
62	P-98/23	Ž-BL-05-691/22	POLICIJSKA STANICA MAGLAJ -- MAGLAJ	Ostvarena saradnja	DA	U odgovoru MUP-a Zeničko-dobojskog kantona se navodi da je Kantonalno tužilaštvo ZDK-a donijelo odluku o neprovođenju istrage.	
63	P-99/23	Ž-BL-04-320/22	UNIVERZITET U BIHAĆU- PEDAGOŠKI FAKULTET -- BIHAĆ	Ostvarena saradnja	DA	U odgovoru Skupštine Unsko-sanskog kantona se navodi da nije zaprimljen materijal vezano za konačno imenovanje Upravnog odbora Univerziteta pa Skupština USK ne može biti odgovorna za nepostupanje po preporuci.	
64	P-101/23	Ž-SA-05-862/22	OPĆINA VISOKO -- VISOKO	Ostvarena saradnja	DA	Gradska uprava Visoko je poduzela aktivnosti tražene preporukom i informisala IO dana 17.05.2023.	
65	P-102/23	Ž-LI-05-16/23 Ž-LI-05-17/23	OPĆINA GLAMOČ -- GLAMOČ	Ostvarena saradnja	DA	Općinska služba za privredu, finansije i inspeksijske poslove Općine Glamoč odgovara da će predložiti Općinskom vijeću odluku o promjeni radnog vremena ugostiteljskih objekata, a policija je provodila akcije kontrole pojačane muzike i radnog vremena. Naknadno nije bilo prijava. Pokrenut je upravni spor i podnesena tužba Kantonalnom sudu Livno. Institucija ombudsmena će biti obaviještena o svim poduzetim mjerama i aktivnostima.	

66	P-103/23	Ž-SA-05-218/23 Ž-SA-05-261/23 Ž-SA-06-158/23	VIJEĆE MINISTARA BIH -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	Vijeće ministara BiH je zadužilo Ministarstvo sigurnosti BiH da sačini izjašnjenje o mjerama na realizaciji preporuke. Ministarstvo sigurnosti navodi da podnosilac žalbe nije diskriminisan jer nije jasno po kom osnovu iz zakona tvrdi da je diskriminisan, kao ni u odnosu na koju uporednu grupu je diskriminisan, s obzirom da nijedan kandidat nije izabran. Prigovor je preuranjen jer nije okončan konkurs za popunu radnog mjesta.	
67	P-103/23	Ž-SA-05-218/23 Ž-SA-05-261/23 Ž-SA-06-158/23	DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU POLICIJSKIH TIJELA BIH -- SARAJEVO	Nije realizovana	DA	Direkcija za koordinaciju policijskih tijela odgovara sljedeće: Konkurs nije okončan, nije počinjena diskriminacija jer nije izabran nijedan kandidat.	
68	P-103/23	Ž-SA-05-218/23 Ž-SA-05-261/23 Ž-SA-06-158/23	AGENCIJA ZA ŠKOLOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE KADROVA – MOSTAR	Nema odgovora	NE		
69	P-104/23	Ž-BL-05-382/22	OPĆINA ŽEPČE -- ŽEPČE	Realizovana	DA	Iz općine Žepče dostavljen je odgovor da je imovinski postupak okončan. Zaključen je sporazum o utvrđivanju naknade.	
70	P-105/23	Ž-LI-05-41/23 Ž-LI-08-45/23 Ž-LI-08-51/23 Ž-LI-08-52/23 Ž-LI-08-53/23 Ž-LI-08-54/23	OPĆINA GLAMOČ -- GLAMOČ	Nema odgovora	NE		
71	P-105/23	Ž-LI-05-41/23 Ž-LI-08-45/23 Ž-LI-08-51/23 Ž-LI-08-52/23 Ž-LI-08-53/23 Ž-LI-08-54/23	GRAD LIVNO-GRADSKI JAVNI PRAVOBRANILAC -- LIVNO	Ostvarena saradnja	NE	Kantonalno javno pravobranilaštvo Livno nije postupalo jer je postupala inspeksijska uprava i nadležno ministarstvo.	

72	P-105/23	Ž-LI-05-41/23 Ž-LI-08-45/23 Ž-LI-08-51/23 Ž-LI-08-52/23 Ž-LI-08-53/23 Ž-LI-08-54/23	OV GLAMOČ-KOMISIJA ZA DODJELU POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA -- GLAMOČ	Nema odgovora	NE	
73	P-105/23	Ž-LI-05-41/23 Ž-LI-08-45/23 Ž-LI-08-51/23 Ž-LI-08-52/23 Ž-LI-08-53/23 Ž-LI-08-54/23	UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE KANTONA 10 -- LIVNO	Djelimično realizovana	NE	U odgovoru Uprave za inspeksijske poslove Kantona 10 se navodi da je inspektor izvršio kontrolu, donio rješenje, izdao prekršajni nalog. Drugostepeno ministarstvo je potvrdilo rješenje inspektora. Nezadovoljni načelnik ima mogućnost pokretanja upravnog spora.
74	P-105/23	Ž-LI-05-41/23 Ž-LI-08-45/23 Ž-LI-08-51/23 Ž-LI-08-52/23 Ž-LI-08-53/23 Ž-LI-08-54/23	MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA KANTONA 10 - - LIVNO	Djelimično realizovana	DA	U odgovoru Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Kantona 10 se navodi da je inspektor izvršio kontrolu, donio rješenje, izdao prekršajni nalog. Drugostepeno ministarstvo potvrdilo je rješenje inspektora, Nezadovoljni načelnik ima mogućnost pokretanja upravnog spora.
75	P-108/23	Ž-BL-05-90/23	GRAD BANJA LUKA – BANJA LUKA	Ostvarena saradnja	DA	Iz Grada Banja Luka dostavljen je odgovor u kojem se navodi: Uzet ćemo preporuku u obzir u postupku vansudskog poravnjanja sa svim građanima koji spadaju u tu kategoriju, također vodeći računa o sudskoj praksi.
76	P-109/23	Ž-BR-05-5/23	JU GIMNAZIJA MEŠA SELIMOVIĆ TUZLA -- TUZLA	Ostvarena saradnja	DA	JU Gimnazija Meša Selimović Tuzla dostavila je odgovor u kojem se navodi: Početkom školske godine planiraju se aktivnosti nadzora, preporuka će biti ispoštovana.
77	P-110/23	Ž-BR-01-2/23	JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ŽIVINICE	Ostvarena saradnja	DA	JU Centar za socijalni rad Živinice odgovara da su poduzete sve mjere u skladu sa zakonom radi određivanja roditeljskog staranja nad malodobnim djetetom.

78	P-111/23	Ž-LI-08-60/23	OPĆINA BOSANSKO GRAHOVO -- BOSANSKO GRAHOVO	Ostvarena saradnja	DA	Općinski načelnik Općine Bosansko Grahovo je dostavio odgovor u kojem navodi da Općinsko vijeće nije dalo saglasnost na koncesiju jer smatra da to nije u njegovom interesu na šta ima pravo prema zakonskim propisima.
79	P-112/23	Ž-BL-05-86/23	LUTRIJA REPUBLIKE SRPSKE -- BANJA LUKA	Ostvarena saradnja	DA	U odgovoru Lutrije Republike Srpske se navodi da je postupljeno po preporuci. Tražene informacije su javno dostupne.
80	P-114/23	Ž-BL-05-812/22	JZU DOM ZDRAVLJA --	Ostvarena saradnja	DA	U odgovoru Doma zdravlja Stanari se navodi da je dostavljen odgovor punomoćniku podnositeljice žalbe, uvažavajući Zakon o slobodi pristupa informacijama ali i Zakon o zaštiti ličnih podataka. Podnositeljica žalbe pogrešno prikazuje da nije preuzela tražene informacije.
81	P-115/23	Ž-BL-05-109/23	PREDUZEĆE ZA VODOVOD I KANALIZACIJU „15. APRIL“ AD VIŠEGRAD – VIŠEGRAD	Preporuka realizovana	DA	Preduzeće za vodovod i kanalizaciju „15. April“ a.d. Višegrad navodi da je preporuka ispoštovana, odobren pristup informacijama podnosiocu žalbe, dokaz u prilogu.
82	P-116/23	Ž-BL-04-1/23	ŽELJEZNICE REPUBLIKE SRPSKE -- DOBOJ	Ostvarena saradnja	DA	U odgovoru Željeznica Republike Srpske se navodi da je potrebno zaposliti izvršno osoblje zbog odlaska radnika u penziju, jer je bezbjednost saobraćaja u pitanju, trenutno stanje u željeznicama ne dozvoljava zapošljavanje pripravnika i lica sa biroa, bit će omogućen prijem pripravnika kada se steknu uslovi.

83	P-117/23	Ž-SA-01-441/22	MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA KANTONA SARAJEVO -- SARAJEVO	Nema odgovora	NE	
84	P-119/23	Ž-SA-02-1121/22	FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE I KANTONALNA MINISTARSTVA SOCIJALNE ZAŠTITE -- VIŠE OPĆINA	Ostvarena saradnja	DA	<p>Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne zaštite Zapadnohercegovačkog kantona navodi da Zapadnohercegovački kanton nije isplaćivao niti sada isplaćuje dječiji dohodak iz Budžeta Kantona, tako da ne može provesti preporuku za ukidanje imovinskog cenzusa.</p> <p>Federalno ministarstvo rada i socijalne politike obavještava Ombudsmena da je ovo ministarstvo primilo na znanje prijedloge o izmjenama spomenutog Zakona koje se pripremaju u skorije vrijeme u Zakonom propisanoj proceduri, a koje će doprinijeti kvalitetnijem rješenjima pojedinih odredbi Zakona.</p> <p>Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne zaštite Hercegovačko-neretvanskog kantona navodi: Početkom ove godine prišlo se donošenju Nacrta Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o materijalnoj podršci porodicama s djecom HNK upravo u dijelu Pravo na dječiji dodatak za djecu s teškoćama u razvoju ili invaliditetom. Navedeni Nacrt Zakona dostavljen je 11.05.2023. godine Vladi HNŽ/K na usvajanje. Na kraju se može konstatovati da je ovo ministarstvo svoje obaveze izvršilo na vrijeme i postupilo u rokovima.</p> <p>Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona navodi da je ministar donio Rješenje o imenovanju Komisije sa zadatkom da Komisija prikupi i analizira prikupljene podatke o broju djece, iste razmotri i iznađe najbolje zakonsko rješenje te</p>

					<p>isto predloži Ministarstvu. Predložene su izmjene i dopune Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom i pokrenute su dalje procedure za planiranje potrebnih sredstava i usvajanje predloženih Izmjena i dopuna Zakona.</p> <p>Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne zaštite i prognanih Tomislavgrad odgovara: S obzirom da je Zakonom o materijalnoj podršci porodicama s djecom u FBiH predviđeno i povećanje iznosa naknade za nezaposlene roditelje, Kanton 10 je u svom Budžetu za tekuću 2023. godinu osigurao trostruki iznos od onog koji je do sada izdvajao, pa su za sada materijalne mogućnosti za povećanje dječijeg doplatka umanjene. Napominjemo da to ne znači da ovo ministarstvo već duže vrijeme ne razmišlja o povećanju iznosa dječijeg doplatka, kao i dobne granice djeteta do 18 godine života čim se za to steknu finansijski i drugi uslovi.</p> <p>Ministarstvo zdravstva i socijalne politike Srednjobosanskog kantona, navodi: Donošenjem Zakona o materijalnoj podršci porodicama s djecom („Službene novine SBK“, broj 52/22) utvrđeni su, između ostalog, kriteriji i način ostvarivanja prava na dječiji doplatok. Navedenim Zakonom stvoreni su uslovi da se nakon dugo godina otkloni diskriminacija na nivou Federacije i omogući ostvarivanje prava na dječiji doplatok pod jednakim uslovima i u jednakom iznosu.</p> <p>S obzirom da je Zakonom propisano da se sredstva za ostvarivanje prava na dječiji doplatok osiguravaju u budžetu Federacije i da su centri za socijalni rad/službe socijalne zaštite</p>	
--	--	--	--	--	---	--

						kao prvostepeni organi u obavezi mjesečno dostavljati zbirne izvještaje Ministarstvu rada i socijalne politike FBiH vidljivo je da resorna kantonalna ministarstva ni na koji ne učestvuju u postupku priznavanja prava.	
85	P-120/23	Ž-SA-05-327/23	MUP FEDERACIJE BIH SARAJEVO -- SARAJEVO	Nema odgovora	NE		
86	P-122/23	Ž-SA-04-295/23	JKP GRAS SARAJEVO – SARAJEVO	Ostvarena saradnja	NE	JKP GRAS Sarajevo dostavlja odgovor u kojem navodi da je finansijska situacija preduzeća GRAS i dalje teška te da će navedene obaveze biti izmirene kad se steknu uslovi.	
87	P-123/23	Ž-MO-04-50/22	MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, KULTURE I SPORTA HNK – MOSTAR	Ostvarena saradnja	NE	Nakon zaprimanja preporuke Institucije ombudsmena žaliteljica je telefonski obavijestila Instituciju ombudsmena da želi odustati od žalbe.	
88	P-124/23	Ž-SA-04-24/23	FEDERALNI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE – SARAJEVO	Djelimično realizovana	DA	Federalni zavod za zapošljavanje odgovara da nema pravni osnov za isplatu jednokratne pomoći. Upućen je akt Vladi Federacije BiH, koja je donijela zaključak da svi kantonalni zavodi za zapošljavanje razmotre mogućnost isplate jednokratne pomoći. Preporuka u potpunosti prihvaćena.	
89	P-125/23	Ž-SA-06-118/23	ELEKTROTEHNIČKA ŠKOLA ZA ENERGETIKU SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja	NE	Elektrotehnička škola za energetiku Sarajevo dostavlja odgovor u kojem se odbacuju navodi iz žalbe kao netačni, a disciplinska prijava protiv podnositeljice žalbe je odbačena iz formalnih razloga.	
90	P-126/23	Ž-MO-04-143/22 Ž-MO-04-19/23	GRAD TREBINJE -- TREBINJE	Nije realizovana	DA	Grad Trebinje odgovara da se premještaj i raspored zaposlenih vrši na osnovu pravilnika o sistematizaciji, Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave. Preporuka citira član 92. koji nije primjenjiv jer se ne radi o preuzimanju radnika druge jedinice, a usvojen je interni pravilnik o zaštiti od uznemiravanja.	

91	P-128/23	Ž-BL-02-797/22	OPŠTINA SREBRENICA -- SREBRENICA	Nema odgovora	NE	
92	P-129/23	Ž-BL-05-745/22	GRAD BANJA LUKA – BANJA LUKA	Preporuka realizovana	NE	Grad Banja Luka navodi da je u potpunosti postupljeno po preporuci. Tražene informacije dostavljene su podnosiocu žalbe. Dokaz je u prilogu.
93	P-130/23	Ž-BL-08-585/22	OPĆINSKI SUD LIVNO -- LIVNO	Nema odgovora	NE	
94	P-133/23	Ž-SA-04-88/23	FEDERALNI ZAVOD PIO/MIO - KANTONALNA ADMINISTRATIVNA SLUŽBA SARAJEVO -- SARAJEVO	Preporuka realizovana	NE	Federalni zavod PIO/MIO - Kantonalna administrativna služba Sarajevo odgovara da je korisniku prava na penziju uredno izvršena isplata svih pripadajućih penzija.
95	P-134/23	Ž-SA-04-255/23	ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I REOSIGURANJA FBiH -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	U odgovoru Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH Sarajevo navodi se da je postupak rješavanja zahtjeva okončan odbijanjem zahtjeva za refundaciju troškova liječenja u inostranstvu. U proceduri je donošenje Pravilnika o upućivanju na liječenje lica u inostranstvo.
96	P-135/23	Ž-SA-04-387/23	BINAS BUGOJNO -- BUGOJNO	Ostvarena saradnja	DA	
97	P-136/23	Ž-SA-04-103/23	AGENCIJA ZA DRŽAVNU UPRAVU FEDERACIJE BIH -- SARAJEVO	Preporuka realizovana	DA	Agencija za državnu upravu FBiH je postupila po rješenju odbora za žalbe, i po preporuci Ombudsmena (kopija akta u prilogu). Agencija nije postupila u ostavljenom roku zbog odsustva članova Komisije koji su koristili godišnji odmor. Preporuka je prihvaćena u mjeri u kojoj je moguće uskladiti praksu u predmetima koji imaju različite okolnosti.
98	P-137/23	Ž-SA-01-422/23	JU OŠ "NAFIJA SARAJLIĆ" SARAJEVO -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	

99	P-138/23	Ž-SA-05-817/21	NADZORNI ODBOR JP RTV TUZLANSKOG KANTONA -- TUZLA	Ostvarena saradnja	DA	Privremeni nadzorni odbor JP RTV Tuzlanskog kantona će u budućim postupanjima voditi računa o principima zakonitosti, pravičnosti, savjesnog trošenja sredstava, a u pogledu konkretne povrede prava podnosioca žalbe, trenutno se vodi spor pred Kantonalnim sudom u Tuzli od kojeg će zavisiti dalje postupanje.	
100	P-140/23	Ž-SA-05-170/23	OPĆINA VITEZ -- VITEZ	Nema odgovora	NE		
101	P-141/23	Ž-SA-05-254/23	FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	Vlada Federacije Bosne i Hercegovine dostavila je Instituciji ombudsmena obavijest da je predmetna preporuka ponovo proslijeđena Federalnom ministarstvu zdravstva.	
102	P-142/23	Ž-SA-04-89/23	OPĆINSKI SUD U BANOVIĆIMA	Preporuka realizovana	DA	Općinski sud u Banovićima obavještava Ombudsmena BiH da je u ovoj pravnoj stvari postupak okončan presudom Kantonalnog suda u Tuzli.	
103	P-145/23	Ž-LI-05-37/23	MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA KANTONA 10 - - LIVNO	Preporuka realizovana	DA	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Kantona 10 navodi da je preporuka u potpunosti implementirana. Institucija ombudsmena je o tome obaviještena 14. jula 2023. godine.	
104	P-146/23	Ž-LI-05-48/23	UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE KANTONA 10 -- LIVNO	Nema odgovora	NE		

105	P-150/23	Ž-BR-04-22/23	FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE	Ostvarena saradnja	DA	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike u odgovoru navodi da je revizija okončana. Predmet je vraćen prvostepenom organu, čime je izvršen dio preporuke u predmetu priznavanja statusa roditelja njegovatelja. Zakon o roditeljima njegovateljima je donesen, ali da bi bio proveden potrebno je izmijeniti druge systemske zakone (poreski, penzioni, zdravstveni). Naslovljeno ministarstvo je riješilo sve pojedinačne zahtjeve i pristupit će izmjeni predmetnog zakona.	
106	P-152/23	Ž-BR-08-68/20	REGIONALNA ADVOKATSKA KOMORA TUZLA -- TUZLA	Nema odgovora	NE		
107	P-153/23	Ž-BL-05-134/23	OPŠTINA NOVI GRAD -- NOVI GRAD	Ostvarena saradnja	DA	Opština Novi Grad dostavlja odgovor u kojem navodi da je preporuka ispoštovana. Privrednom društvu omogućen je uvid u tražene informacije. Dokaz je u prilogu.	
108	P-154/23	Ž-SA-01-993/22	KANTON SARAJEVO MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE -- SARAJEVO	Ostvarena saradnja	DA	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo navodi da nema mogućnost da finansira asistenta. Ponuđeno je da djeca pohađaju ustanovu gdje ima mjesta i obezbijeden asistent.	